

Verslag

**van de vergadering van
provinciale staten van Drenthe**

gehouden op 15 december 2010

INHOUD

Opening	4
Mededelingen	4
Vaststelling van de agenda	6
Vaststelling besluitenlijst	6
Ingekomen stukken	6
Mondelinge vragen	6
Statenstuk 2010-459, Protocol provinciale humanitaire hulpverlening	8
Statenstuk 2010-454, Structuurvisie ondergrond	9
Statenstuk 2010-455, Vierde wijzigingstranche Provinciale omgevingsverordening Drenthe OGB	27
Statenstuk 2010-452, Wijziging Tarieventabel in de Verordening nazorgheffing stortplaatsen provincie Drenthe	28
Statenstuk 2010-460, Vaststelling fractievergoedingen 2009	28
Statenstuk 2010-461, Herbenoeming bestuursleden Noordelijke rekenkamer	28
Statenstuk 2010-453, Wijziging Subsidieverordening jeugdzorg Drenthe	28
Motie M 2010-41	28
Sluiting	32
Toezeggingen	33

PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE

Verslag van de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 15 december 2010 in museum De Buitenplaats te Eelde.

Tegenwoordig zijn:

J. Tichelaar, Commissaris van de Koningin, voorzitter

de leden (40 in getal):

A. van der Tuuk (plv. voorzitter)
J.J. Baltés (VVD)
H. Beerda (PvdA)
M.A.M. Berends (PvdA)
W. Boer (PvdA)
H.H. van de Boer (VVD)
L. Bomhof (VVD)
mevrouw K.J. Datema-Klöppling (SP)
D.B. Dijkstra (CDA)
K.R. Dijkstra (PvdA)
R.D. Esseveld (SP)
R. Fokkens (PvdA)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
E. Hemsteede (PvdA)
H.R. Hornstra (PvdA)
A. Huizing (PvdA)
S. de Jong (CDA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
A. Kerstholt (VVD)
H. Klaver (CDA)
J. Langenkamp (GroenLinks)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuizen (CDA)
T.S. Medemblik (ChristenUnie)
mevrouw J.H. Mustamu (PvdA)
P.H. Oosterlaak (SP)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
A.G.H. Peters (CDA)
A. Schiphuis (CDA)
H.J. van der Scheer (CDA)
mevrouw G. Seinen (CDA)
J. Slagter (PvdA)
mevrouw G.H. Smith (GroenLinks)
mevrouw M. Stijkel-Kuijpers (ChristenUnie)
A. Timmerman (VVD)
G.J. Udding (VVD)
E.R. Veenstra (PvdA)
J. Vester (SP)
R. Westerhof (SP)
Th.J. Wijbenga (CDA)
B.J. Ziengs (VVD)

mevrouw S. Buissink, griffier der staten van Drenthe

Verder aanwezig:

H. Baas (gedeputeerde)

mevrouw A. Haarsma (gedeputeerde)

mevrouw T. Klip-Martin (gedeputeerde)

R.W. Munnikma (gedeputeerde)

S.B. Swierstra (gedeputeerde)

mevrouw J. Vlietstra (gedeputeerde)

Met kennisgeving afwezig:

A. Wendt (ChristenUnie)

De VOORZITTER: Ik heet de statenleden welkom in het prachtige museum de Buitenplaats in Eelde. Oumou heeft mij deze week verzocht het woord tot de Staten te mogen richten om de Staten te bedanken. Oumou is 16 jaar oud en naar Nederland gekomen en hier opgevangen als slachtoffer van mensenhandel. Haar voertaal is Frans, maar zij gaat de Staten toch toespreken in het Nederlands.

OUMOU JANOU: Ik ben 16 jaar oud en afkomstig uit Guinee Conakry.

Mijn thema is "Leven in vrede in de gehele wereld". In de wereld zijn er vlammen in de harten van de onschuldigen door oorlogen, hongersnood en mishandelingen. Waarom elkaar doden, elkaar mishandelen? Waar is de menselijkheid? Laten wij zingen voor de vrede, de vrijheid en de verdraagzaamheid, laten wij samen laten klinken wat ons sterk en krachtig maakt. Mensen van de wereld; wit, geel of zwart, bij iedereen stroomt het bloed door de aderen, door het hart, wij zijn gemaakt door God de Schepper, die de hele wereld schiep. Laten wij zingen voor de vrede, de vrede van ons allemaal. Mensen van de wereld, wees verstandig, weet, wie zachtjes gaat zal zeker zijn doel bereiken. Vergeet de pijn, laten wij menselijk en verbonden zijn, weten van de tijd van geboorte, leven en sterven. Mensen van de wereld, laten wij zingen voor de vrede. Het is de saamhorigheid die ons sterk maakt en waarheid overwint. Deze wereld, wanneer de tijden van onze voorouders zouden herleven, waar zijn ze gebleven? Onze ouders, hun ervaringen, waar zijn ze gebleven? Mensen reageren niet! Mensen van de wereld, blij optimistisch, tolerant en oprecht! Vergeet de tirannie, de haat, die leiden tot niets! Wees voorzichtig met de levens van onschuldige kinderen, vrouwen en mannen, dus: stop het uiteenvallen van families door raciale en internationale conflicten. Mensen van de wereld, dit universum dat God creëerde voor ons allemaal is geen verbond van vrede en geluk, maar een verbond van moord en doodslag! Daarom wagen wij ons te voorspellen: een mooie wereld en de natuur zal glimlachen. Dit voorspellen wij voor alle tijden, laten wij samen besluiten ons te geven voor de vrede. Mensen van de wereld, verenig u voor de vrede! Leve de vrede in de gehele wereld.

De VOORZITTER: Ik wijs erop dat Oumou dit gedicht zelf heeft geschreven en zij dankt een ieder dat zij in Nederland kan worden opgevangen als slachtoffer van mensenhandel. Ik overhandig haar hierbij een cadeautje, namens Provinciale Staten.

A. OPENING

De VOORZITTER: Ik open de vergadering.

B. MEDEDELINGEN

De VOORZITTER: Er bestaat een mogelijkheid dat er stemmingen gaan plaatsvinden. De heer Wendt is afwezig in verband met ziekte en familie-omstandigheden en bij stemmingen kunnen de Staten in een situatie geraken waarbij de stemmen staken. In dat geval zouden agendapunten verschoven moeten worden naar de volgende Statenvergadering. Daarom heeft de fractievoorzitter van de PvdA gemeend dat deze situatie niet zou moeten ontstaan.

De heer VEENSTRA: Ik merk op dat er straks twee moties voor zullen liggen over CO2. Normaal gesproken haalt één motie, ondersteund door VVD, CDA en de ChristenUnie het. Nu is door trieste familieomstandigheden de heer Wendt niet in staat om aanwezig te zijn, dus zouden de stemmen staken. Het is niet terecht dat om die reden de stemmen staken, dus om die reden zal één van de fractieleden van de PvdA, te weten de heer Slagter, de vergadering verlaten, althans niet deelnemen aan de stemming.

De VOORZITTER: Ik stem hiermee in. Bij reglement van orde dient ook iedereen hoofdelijk mee te stemmen. Op het moment dat er in dit geval om stemming wordt gevraagd zal de heer Slagter de zaal verlaten. Ik waardeer het ten zeerste dat de Statenleden op deze wijze met elkaar omgaan, zodat niet onnodig agendapunten doorgeschoven moeten worden. Vanmorgen is in de commissie BFE bij het onderwerp over de overschrijdingen in de ICT gevraagd of er inzicht kon worden gegeven in de verbouwingkosten en het binnen het budget blijven of over het budget heen gaan. Door gedeputeerde Baas is toegezegd dat hij de Staten in december 2010 gegevens zou verstrekken, met mogelijk een uitloop tot in januari 2011. Nadat de commissie BFE was afgelopen hebben de Staten zich gerealiseerd dat bij het verstrekken van gegevens er ook vertrouwelijke gegevens over het voetlicht zouden komen terwijl er een proces van aanbesteding gaande is. Dat is niet verantwoord. Daarom besluit ik dat de door de heer Baas toegezegde informatie in de richting van de fractievoorzitters zal worden gezonden en zij zullen op basis van vertrouwelijkheid inzicht krijgen in de stukken. Dan zal de situatie zich in ieder geval niet voordoen dat op basis van de beschikbare cijfers een aanbesteding vele malen hoger uitvalt dan eerder gedacht. De fractievoorzitters stemden met deze afspraak over de toezegging van de heer Baas in en nu worden de Staten daar ook van in kennis gesteld.

Ik kijk naar de gedeputeerde en de fractievoorzitters of ik op een correcte wijze heb weergegeven wat er met u is afgesproken? Dat is het geval? Dan zullen wij op die wijze de toezegging zo spoedig mogelijk nakomen, in ieder geval in mijn aanwezigheid en in die van gedeputeerde Baas zullen wij dat dan bij de fractievoorzitters neerleggen.

Mevrouw SMITH: Ik heb daar nog even een vraag over, want er is natuurlijk ook nog een klankbordgroep provinciehuis. Hoe verhoudt zich dat tot de fractievoorzitters?

De VOORZITTER: Ik zou gewoon de toezegging zoals ik die net heb gedaan invulling willen geven en dan is het aan de fractievoorzitters om op basis van de aan hun verstrekte informatie te kijken wat dit betekent voor de klankbordgroep, maar ook voor de Statenleden in algemene zin. Het staat hen ook vrij om op basis van die vertrouwelijke informatie het gesprek met hun fractieleden aan te gaan. Het kan dus niet zo zijn dat zij op basis van die informatie niets meer mogen zeggen.

Aldus wordt besloten.

De VOORZITTER: Dan wil ik kort ingaan op de zedenzaak in Drenthe. Wij zijn gehouden om invulling te geven aan de actieve informatieplicht aan de Staten. Ik heb vanuit mijn functie als Commissaris der Koningin overleg gehad met de burgemeester van De Wolden, waar dit plaatsvindt. Het betreft een ernstige situatie. De verdachte is eerder al in hechtenis genomen en heeft een eerste termijn van voorlopige hechtenis van drie maanden achter zich en er is nu een vervolg voor een tweede periode uitgeschreven. Betrokkene blijft dus in voorlopige hechtenis en wij hebben gekeken of dit het lokale niveau overstijgt in de vorm van netwerken of iets dergelijks. Dat is niet het geval. Het betreft dus een zedenzaak die qua omvang en aard de burgemeester van De Wolden en Justitie regardeert. Dat blijft ook zo en ik zal u op de hoogte houden hoe een en ander verder verloopt. Alle persvragen worden dan ook beantwoord via de burgemeester van De Wolden en het ministerie van Justitie, maar ik heb als Commissaris der Koningin contacten met de burgemeester en daarover zult u, als dat nodig is, worden geïnformeerd. Dat gezegd hebbende over de zedenzaak zoals die zich nu ook in Drenthe voordoet en waarvoor giste-

ren handelingen bij de rechtbank zijn verricht ter vaststelling van een zorgvuldige procesgang. Dat zijn de mededelingen tot nu toe. Er is bericht van verhindering van Arend Wendt en ik wens hem nogmaals sterkte vanaf deze plek. Ik heb begrepen dat gedeputeerde Munniksma om 15:00 uur weg zou zijn, maar hij is er nu al niet. Hij komt om 15:00 uur binnen? Bij mij staat dat hij om 15:00 uur de vergadering zal verlaten voor een overleg met staatssecretaris Bleker. Wij wachten het maar af, maar in ieder geval zal hij niet de gehele vergadering aanwezig zijn. Dat waren de mededelingen van mijn kant. Zijn er nog dringende mededelingen van uw kant? Dat is niet het geval.

C. VASTSTELLING AGENDA

De heer KLAVER: Mijnheer de voorzitter, wij willen graag naar aanleiding van de commissie BFE van hedenochtend een motie vreemd aan de orde van de dag indienen en toelichten.

De VOORZITTER: Dankuwel, wij zullen deze motie als agendapunt G9 behandelen, als laatste agendapunt vóór de sluiting van deze vergadering. Ik stel voor om statenstuk 457 met betrekking tot de algemene subsidieverordening Drenthe 2012 af te voeren van de agenda, want dit is teruggetrokken door gedeputeerde Baas in de Statencommissievergadering van 8 december 2010. Bestaat daar bezwaar tegen?

Daartoe wordt besloten.

De VOORZITTER: Dan ga ik naar statenstuk 458 betreffende het Reglement van orde voor de vergadering en andere werkzaamheden van Provinciale Staten. Dat is door ondergetekende teruggenomen in dezelfde vergadering van BFE op 8 december 2010 omdat er een aantal wijzigingen plaats moest vinden die van dusdanige aard waren dat daarover opnieuw overleg in het presidium noodzakelijk was. Dat overleg heeft plaatsgevonden en op enig moment zal dat Reglement van orde weer worden geagendeerd. Ik stel nu voor om het van de agenda af te voeren. Dan lag er nog een B-stuk, namelijk statenstuk 2010-453 betreffende de wijziging van de Subsidieverordening jeugdzorg Drenthe. Dat is een A-stuk geworden en dat wordt geagendeerd onder nummer G8. Hiermee vervalt agendapunt G2. Verder zijn er geen andere voorstellen tot wijziging van de agenda bekend. De vraag over de motie vreemd aan de orde van de dag is beantwoord via de fractievoorzitter van het CDA en dan lijkt het mij dat wij verder kunnen gaan met het volgende agendapunt.

D. VASTSTELLING BESLUITENLIJST

De VOORZITTER: Er zijn bij ons geen opmerkingen binnengekomen. Ik stel u voor de besluitenlijst vast te stellen conform concept.

Daartoe wordt besloten.

E. INGEKOMEN STUKKEN

De VOORZITTER: Aan u is toegezonden A1 tot en met A6 en B1 en B2. Het voorstel is om deze af te doen zoals in de lijst van ingekomen stukken is aangegeven.

Daartoe wordt besloten.

F. MONDELINGE VRAGEN

De VOORZITTER: Binnen de termijn van 24 uur is er één schriftelijke vraag aan ons gesteld door de fractie van GroenLinks. Ik nodig de heer Langenkamp uit om de vraag met betrekking tot de Drentse Energieorganisatie (DEO) te stellen.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter, GroenLinks is enigszins bezorgd over de voortgang van DEO. Het is vandaag precies twee jaar geleden dat wij hierover begonnen en wij willen graag nog in deze periode het voortraject afronden zodat in de nieuwe statenperiode direct kan worden begonnen met dit prachtige idee. Mijn eerste vraag is dan ook wat de stand van zaken is. Komt er een statenstuk in de volgende commissievergadering? Afhankelijk van het antwoord hierop komt er nog een aanvullende vraag.

De heer MEDEMBLIK: Voorzitter, nog niet zo heel lang geleden heeft een aantal leden van deze Staten bij elkaar gezeten over het onderwerp DEO en er zijn toen heel duidelijke afspraken gemaakt over de termijnen en hoe dat loopt. Is het wel de plek om hier vragen te stellen die niet politiek relevant zijn? Deze vraag had de heer Langenkamp ook neer kunnen leggen bij de ambtelijke organisatie of hij had een gedeputeerde kunnen bellen, want u weet net als ik heel goed wat de stand van zaken van de DEO is. Het instrument van de mondelinge vraag vind ik een beetje misbruikt op deze manier.

De VOORZITTER: U kijkt in de richting van de heer Langenkamp, maar ik vind niet dat de heer Langenkamp daar antwoord op hoeft te geven. Het is een procedure van een mondelinge vraag, maar het is mij, mede gelet op mijn ervaringen in Den Haag, uit het hart gegrepen dat mondelinge vragen overal voor worden gebruikt. Wij kennen nog steeds het vastgestelde Reglement van orde waarin staat dat het tot de mogelijkheden behoort, 24 uur van tevoren over actuele onderwerpen naar de mening van de politicus. Dit moet op tijd worden aangemeld en in dat geval is de griffie ook altijd dienstbaar. De griffie meldt dat er een mondelinge vraag is binnengekomen en het is aan het college om daar antwoord op te geven. Dat gezegd hebbende, zijn mijn gevoelens geheel bij u, mijnheer Medemblik, maar helaas is het zoals het is. Indien u een keer wilt praten over het instrument van de mondelinge vraag, dan is dat uw goed recht, maar ik vind dat de heer Langenkamp, mede gelet op de tijd van het jaar het recht heeft deze vraag te stellen, of sterker nog, hij heeft de vraag al gesteld. Als u voor een nieuwe periode zegt dat er nog eens naar gekeken moet worden, dan zitten hier nu genoeg mensen van het presidium die toch bezig zijn met het Reglement van orde en misschien dat hierin deze discussie kan worden meegenomen als dat draagvlak heeft, maar die moet u sonderen bij de overige Statenfracties. Dat gezegd hebbende geef ik graag het woord aan gedeputeerde Klip.

Mevrouw KLIP: Voorzitter, ik houd het kort. Eerst maar even in de richting van de heer Medemblik. Mijnheer Langenkamp heeft mij deze vraag al twee keer gesteld en ik heb hem ook al twee keer antwoord gegeven. De heer Langenkamp kent het antwoord al, maar misschien een aantal anderen van uw Staten nog niet. Het antwoord is ja, het ligt volledig op schema, dus er is een statenstuk in de maak wat u uiterlijk vrijdag zal bereiken, dus dat kan worden geagendeerd in de commissie OGB van 12 januari 2011 en daarna mogelijk in de laatste Statenvergadering van deze statenperiode in februari 2011. U had ons een jaar geleden huiswerk gegeven om uit te werken hoe een Drents energiebedrijf zou kunnen worden opgezet. Dat heeft een aantal stadia gekend en is ook een keer terug geweest bij het college, want toen draaide het om de vraag of ook daadwerkelijk een bureau opdracht zou worden gegeven om een business case uit te werken. Al die stadia zijn met een selectie uit uw Staten doorlopen dat hele jaar lang. Er ligt nu een business case voor en u hebt daar een aantal weken geleden nog op- en aanmerkingen over gemaakt. De heer Medemblik refereerde daar ook aan en die business case is voorgelegd aan het college en op basis van kritische vragen van het college heb ik daar in het collegestuk een aantal varianten aan toegevoegd, want het gaat natuurlijk niet om het middel maar om het doel. Het doel van DEO was namelijk versnelling aanbrenge(n), ontzorgen en mogelijk kapitaal verschaffen aan kansrijke, iets forsere en duurzame energieprojecten. Het besluit dat het college gisteren in de vorm van een advies heeft genomen om aan u voor te leggen, wordt nu in een statenstuk verwerkt, u krijgt de business case toegestuurd en het college zal u adviseren weliswaar te streven naar het behalen van de doelstellingen die met DEO worden beoogd, maar dat niet te doen via een aparte stichting maar dat vorm te geven via een project ressorterend onder het programma Klimaat en energie. Daartoe zal het college voorstellen om de € 1,5 miljoen Enexisgelden, waartoe uw Staten hebben besloten, en de € 1,5

miljoen uit het bestaande budget Klimaat en energie te koppelen en aan dat project toe te kennen. Kortere kan ik het niet maken, voorzitter.

De heer LANGENKAMP: Ja, voorzitter, mijn vraag is of deze vier nieuwe varianten naast het verhaal dat de werkgroep heeft gemaakt, niet leiden tot verder uitstel.

Mevrouw KLIP: Ik denk dat u dat grotendeels zelf in de hand hebt, want het is conform afspraak geëgendeerd voor de eerste commissievergadering. Ik zou mij kunnen voorstellen dat je die variant zoals ik die nu heb geformuleerd en zoals die als advies van het college naar u toegaat, misschien nog wel wat verder uitwerkt. Ik denk niet dat dit tot grote vertraging hoeft te leiden.

De VOORZITTER: Dan kijk ik of er nog behoefte is bij andere fracties om te reageren. Neen, dan sluit ik hierbij dit agendapunt af.

G1. Statenstuk 2010-459 Voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 16 november 2010, kenmerk 44/5.8/2010012203, Protocol provinciale humanitaire hulpverlening

De VOORZITTER: Ik draag het voorzitterschap over aan de vicevoorzitter van de Staten, de heer Van der Tuuk.

(Voorzitter: de heer Van der Tuuk)

De VOORZITTER: Dank u wel voorzitter, Ik stel voor dat wij vooraf u de gelegenheid geven om het stuk te bespreken en daarna de fracties te vragen of er behoefte is aan behandeling van het statenstuk in eerste termijn. De sprekerslijst geeft mij daar niet helemaal duidelijkheid over. Aan u allereerst het woord.

De heer TICHELAAR: Ja, wat er gedaan is, is dat op basis van de discussie in de commissie BFE er behoefte bestond om de kanbepaling in het protocol onder nummer 6 nader toe te lichten. Dat heb ik getracht te verwoorden en ik ben benieuwd wat dit betekent voor de stellingname van de verschillende fracties.

De heer VEENSTRA: Vanaf deze plek even heel kort voorzitter. Wij hebben al aangegeven dat wij in bijzondere situaties vinden dat de provincie een rol kan hebben bij het geven van geld in noodsituaties. Het ging in het protocol om het artikel 2.6 en daar is nu een zin aan toegevoegd en hij leest die zin als volgt dat ook bij een bedrag van € 50.000,00 en minder wordt gekeken of er draagvlak voor is alvorens er tot een besluit wordt gekomen.

De heer KLAVER: Het is een prima voorstel, maar wij hadden alleen in de commissie gevraagd naar een evaluatiemoment en dat had ik graag opgenomen gezien in het besluit. Om nu een amendement in te dienen, vind ik ook wel wat zwaar, dus als dit nu met elkaar wordt besproken dan maakt het onderdeel uit van de beraadslagingen en komt het in het verslag en dan is een amendement niet meer nodig. Een evaluatie dient plaats te vinden op het moment dat er een actie is geweest en daarom hoop ik dat er geen evaluatie komt.

De heer VAN DE BOER: Ik houd het bij een stemverklaring. Inhoudelijk is dit onderwerp in de commissie BFE aan de orde geweest.

De heer MEDEMBLIK: Wij zetten een dikke streep onder dit stuk. U weet onze houding ten aanzien van de inhoudelijke kant van de zaak, maar daar gaan wij het niet over hebben. Het protocol geeft de mogelijkheid om hier snel op te reageren en te anticiperen. Wij stemmen hier volledig mee in.

De heer LANGENKAMP: Dank u wel, voorzitter. Ook GroenLinks is positief over hoe het nu is geregeld. Het is zorgvuldig, maar ook wel degelijk zo dat er snel kan worden gehandeld als ergens de nood hoog is. Het moet natuurlijk na een paar maanden ook te verantwoorden zijn. Soms zet je iets in gang met één telefoontje, maar het moet daarna ook goed blijven voelen. Punt 6 heeft het college veranderd in de kanbepaling en daarmee heeft hij alle vertrouwen dat de provincie solidair kan zijn met de getroffen en in een rampgebied.

De heer TICHELAAR: Ja, voorzitter, heel kort. De interpretatie van de heer Veenstra met betrekking tot de kanbepaling richt zich op een bedrag onder de € 50.000,00 en daarvan hadden wij in de commissie afgesproken dat ook dan het college kan handelen. Andere fracties merkten op dat er ook wel even getoetst moest worden of daar draagvlak voor bestond en dat hebben wij getracht in dit artikel weer te geven. Daar hebt u ook in die zin om gevraagd, dus ik ben het ook met u eens en ik denk dat de heer Klaver volstrekt terecht wijst op de evaluatie. Is dat een evaluatie waar het draait om de vraag of het geld goed terecht komt of een evaluatie met betrekking tot het protocol? Het is het laatste en niet het eerste. Het is goed dat wij dat hier in het verslag zetten, dat wij daar ook naar handelen en het lijkt mij goed dat dit op jaarlijkse wijze gebeurt. Ik sluit mij bij uw woorden aan, namelijk dat ik hoop dat er nooit een evaluatie zal plaatsvinden.

De VOORZITTER: Dan wil ik de beraadslagingen sluiten en gaan wij over tot stemming. Alvorens dat te doen wil ik u de gelegenheid geven om een stemverklaring af te leggen.

De heer VAN DE BOER: Voorzitter, dank u. Zoals eerder aangegeven is de VVD principieel tegen de rol die de provincie speelt in humanitaire hulpverlening door het verstrekken van geld en zeker ook tegen stapeling van publieke gelden op elkaar. Wij hebben het protocol gelezen tegen de achtergrond dat er gesondeerd wordt bij de fractievoorzitters en dat lijkt hem van belang om een legitimatie te vinden voor het te nemen besluit en het besluit maakt die besluitvorming dan ook transparanter. Met inachtneming van het recht dat wij ons voorbehouden om ieder verzoek te beoordelen – en u weet ons principiële vertrekpunt – zullen wij ter wille van die transparantie en de legitimatie voor dit protocol stemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel, heer Van de Boer. Ik geef u gelegenheid om naar uw zitplaats te gaan, want dan wil ik overgaan tot het in stemming brengen van dit stuk, namelijk statenstuk 2010-459, het protocol provinciale humanitaire hulpverlening. Wie is tegen dit statenstuk? Niemand?

Vervolgens besluiten de Staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college.

(Voorzitter: de heer Tichelaar).

G3. Statenstuk 2010-454, Voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 20 oktober 2010, kenmerk van 42/5.1/2010011712, Structuurvisie ondergrond

De VOORZITTER: Ik wijs er nog maar even op dat onder A5 op de lijst van ingekomen stukken een brief van het college van 2 december 2010 is opgenomen over een tekstuele aanpassing van de Structuurvisie ondergrond. Ik heb in ieder geval – en ik loop ze maar even langs want dan weet ik of het klopt – spreekmeldingen van de heer Fokkens, Bomhof, mevrouw Datema, de heer Medemblik en de heer Langenkamp. Dat is het geval en dan geef ik in eerste termijn van de Staten het woord aan de heer Fokkens van de PvdA-fractie.

De heer FOKKENS: Dank u wel, voorzitter. In 1999 heb ik bij een leergang voor nieuwe Statenleden geleerd dat als er op de Statenvergadering een B-agendastuk staat, het niet de bedoeling is dat je gaat herhalen wat er in de commissie is verteld. Toch heb ik reden om op een paar punten in herhaling te vervallen. Ik complimenteer allereerst gedeputeerde Klip dat zij er als eerste van de twaalf provincies in

is geslaagd om met een Structuurvisie ondergrond te komen waarin op driedimensionale manier het verband wordt aangegeven tussen wat je als overheid van plan bent om te gaan doen in de ondergrond, dat dit gevolgen heeft voor de bovengrond en ook omgekeerd. Dat is dus eigenlijk een vierdimensionale structuurvisie omdat het ook belangrijk is om de volgorde in de tijd in acht te nemen. Je gaat eerst gas naar boven halen voordat je een leeg gasveld hebt. Het tweede punt dat hij in de commissie heeft aangegeven is dat op pagina 29 wordt aangegeven dat de Structuurvisie bestaand beleid in de vorm van het nieuwe omgevingsbeleid als uitgangspunt neemt en daar heeft spreker aangegeven het logisch te vinden dat op die pagina ook wordt verwezen naar een belangrijk document als Programma en klimaat waarbij vooral de duurzaamheidsuitgangspunten worden verwoord. Ik meende dat de gedeputeerde had geantwoord dat zij dacht daar geen bezwaar in te zien. Nu heb ik dat gemist in de brief die mij is toegezonden over tekstaanwijzingen dus op dat punt wil ik in herhaling vallen met de vraag of ik dat goed heb begrepen en wordt dat ook opgenomen in het nieuwe document? Het derde punt dat ik in de commissie naar voren bracht was dat ik bezorgd was over het feit dat het weliswaar over een visie gaat en niet over een uitvoeringsplan maar dat in de huidige tijd, waarin de CO₂-opslag nogal in discussie is en dit niet via een goed geleide maatschappelijke dialoog, maar door allerlei erupties van ministers plaatsvindt, een dergelijke structuurvisie wel eens verkeerd uitgelegd zou kunnen worden en dat daarmee de provincie Drenthe vooral op een dienblaadje aan het Rijk aanbiedt om maar op te komen met de CO₂ hier in de Drentse ondergrond. Ik heb toen aangegeven dat natuurkundig gezien uit onderzoek blijkt dat het mogelijk is om CO₂ op te slaan maar dat is nog niet hetzelfde als dat wat kan, je dat ook zou willen. Ik heb toen aangegeven dat ik gelet op de opstelling van minister Verhagen, die op een bepaalde manier heeft gehandeld, vindt dat hij zijn geloofwaardigheid als gesprekspartner tussen Rijk en provincie heeft verloren. Dat was voor mij reden om nog eens heel duidelijk aan te geven dat wij de structuurvisie los willen koppelen van de vraag of je dat wat technisch kan ook zou moeten willen. Ik heb toen ook in de commissie uitgesproken dat wij van de PvdA tegen CO₂-opslag zijn. Dat heeft te maken met de opstelling van minister Verhagen, want hij houdt zich niet aan zijn eigen regeerakkoord. Ik heb op 29 september 2010 in de Staten gevraagd of het geen zaak is om de brede maatschappelijke dialoog uit te stellen tot na het moment dat over drie jaar de bevindingen van Barendrecht bekend zouden zijn zodat dit betrokken kan worden bij de brede maatschappelijke dialoog. Een dag later kwam het regeerakkoord uit en daarin stond onder andere dat CO₂-opslag pas aan de orde is wanneer er een vergunning is afgegeven voor een nieuwe kerncentrale. Ik dacht toen dat wij over drie jaar wel weer verder zouden praten en dan de brede maatschappelijke discussie zouden kunnen voeren. Wat schetst onze verbazing dat vlak daarna minister Verhagen zijn eigen regeerakkoord niet meer uitvoert, want hij zei dat CO₂-opslag in Barendrecht niet doorgaat wegens gebrek aan draagvlak, maar vervolgens doet hij alsof dat punt van het lokaal draagvlak niet zou gelden voor het noorden van het land. Het tweede punt is pas aan de orde na afgifte van een vergunning voor een nieuwe kerncentrale en dat zou pas over drie jaar zijn. Dat schuift hij ook terzijde, dus door de opstelling van de minister ben ik het vertrouwen kwijtgeraakt. Dat punt wil ik nu herhalen en verwoorden in een motie en die zal ik zo voorlezen.

De heer KLAVER: Ik kan de heer Fokkens het vertrouwen in de heer Verhagen niet teruggeven. Ik heb hem afgelopen vrijdagavond uitgebreid gesproken over CO₂ en toen hebben wij het ook over de koppeling vanuit het regeerakkoord met kernenergie gehad. Het kabinet is voornemens om voor 2015 een vergunning voor kerncentralebouw af te geven en tot die tijd is er geen sprake van CO₂-opslag in welke ondergrond dan ook.

De heer FOKKENS: Ik vind het ontzettend jammer, want u weet van mij dat ik tot voor de zomer bereid was om de uitkomsten van een proef in Barendrecht af te wachten en de bevindingen serieus te wegen bij de afweging om ja of neen te zeggen. Ik vind het heel erg jammer dat de huidige regering de brede maatschappelijke dialoog die net in gang gezet zou worden vertroebeld met de vermening met de discussie over de problemen van kernafval. Dat blijft voor mij hetzelfde en het is niet mijn bedoeling om in vijf minuten tijd een brede maatschappelijke dialoog uit te voeren. Dat is een heel ander traject.

De heer KLAVER: Dat snap ik en dat u het vervelend vindt en het oneens bent met de minister, snap ik ook. Ik snap alleen niet dat u kunt zeggen dat de minister zijn eigen regeerakkoord niet uitvoert, want dat doet hij namelijk wel. Daarin staat namelijk dat het niet in Barendrecht komt omdat het een dichtbevolkt gebied is en daarin staat een andere tekst gekoppeld aan de bouw van een nieuwe kerncentrale en daar houdt dit kabinet zich gewoon aan. U mag alles op de wagen zetten om uw ongenoegen te uiten en het vertrouwen in de minister opzeggen, want dat gun ik u graag, maar niet dat de minister zijn regeerakkoord niet uitvoert.

De heer FOKKENS: Hij heeft in een brief aan de Tweede Kamer nog eens uitgelegd wat zijn opstelling betekende en in die brief lees ik zelf een inconsequentie ten opzichte van zijn eigen regeerakkoord. Dus dat geldt niet op het punt van kernafval zoals de heer Klaver dat zojuist zei, maar ik vindt het wel jammer dat de minister daarmee de maatschappelijke dialoog vertroebelt. Eigenlijk hoort bij een brede maatschappelijke dialoog als je die op gang zet ook het uitgangspunt dat de rijksoverheid bereid moet zijn om dat met een open instelling aan te gaan. Die bereidheid heb ik niet geproefd toen hij naar voren bracht dat draagvlak voor het noorden van het land niet van belang is. Voor de PvdA telt iedereen mee, dus niet alleen de inwoners van Barendrecht, maar ook die van Eleveld. Daarom herhaal ik wat ik in de commissie heb gesteld, namelijk dat ik weinig vertrouwen heb in deze minister als serieuze gesprekspartner van deze provincie op dit punt.

De heer BOMHOF: Voorzitter, het verhaal van de heer Fokkens zo horende komt het gevoel bij mij op dat de heer Fokkens vanuit frustratie, teleurstelling en verbittering reageert naar het optreden van de heer Verhagen. Daarmee gooit hij de deur dicht voor elke onderhandeling, wetende dat het Rijk het voor het zeggen heeft en niet de provincie. Door die deur dicht te gooien legt u een groot probleem op tafel, namelijk het volgende. Als in 2015 de CO₂-opslag ondergronds niet plaats zal vinden, dan gaat de CO₂ van de kolengascentrale uit de Eemshaven rechtstreeks de lucht in. Dan hebt u geweldig veel extra CO₂-emissie. In het coalitieprogramma heeft de PvdA, net als de VVD, bij het programma Klimaat en milieu afgesproken dat het uiterste wordt gedaan om de CO₂-emissie te reduceren. U hebt ook gezien dat uw collega's in de Staten van Groningen die opening wel hebben geboden, misschien ook met dezelfde frustraties die u heeft, maar die willen wel betrokken raken en meedoen bij het geven en nemen over de plaatsen en de voorwaarden van CO₂-opslag. Als laatste heeft uw eigen voorman in de Tweede Kamer, Diederik Samson, een opening geboden om te onderhandelen in een neen-tenzij-situatie. De voorwaarden die hij stelt zijn heel redelijk en die zullen ook terugkomen in een motie van VVD en CDA, zo goed vinden wij die voorwaarden zelfs. Desondanks vindt u dat er neen moet worden gezocht en dan vraag ik u, bent u nog waarachtig bezig met het milieubeleid in Drenthe en verloochent u niet al datgene waarvoor u eerder hebt getekend en zich eerder hebt ingezet?

De heer FOKKENS: De heer Bomhof verleidt mij toch om in een paar minuten de brede maatschappelijke dialoog over nut en noodzaak in te gaan. Dat wil ik niet helemaal uit de weg gaan, want daar is meer tijd voor nodig. Het hoofdpunt van de brede maatschappelijke dialoog over CO₂-opslag is een verkeerde discussie. Het is een discussie over het verplaatsen van de ligstoelen op een zonnedeck van de Titanic. Je begint gewoon bij het verkeerde eind. Wij zijn het eens dat CO₂-uitstoot verminderd moet worden en dat staat ook in het coalitieakkoord. Alleen, voor welke oplossing van welk probleem wordt gekozen? Wij waren bereid om als Barendrecht bepaalde bevindingen liet zien over veiligheid, om die uitkomsten te betrekken bij de brede maatschappelijke dialoog over nut en noodzaak en dan hadden wij kunnen afwegen wat het zou kosten en wat het op zou kunnen brengen. Als je dan kijkt wat het kost om het onder de grond te stoppen dan zijn wij als PvdA van mening dat wij liever dat geld inzetten aan de voorkant, namelijk bij CO₂-reductie, dan aan opslag aan de achterkant. Ik heb ook de Gasunie gevraagd voor ons uit te rekenen wat het kost om alle kolencentrales om te bouwen naar multifuelcentrales vergeleken met ondergrondse opslag. Als je die kolencentrales minder laat uitstoten, dan hoeft het niet te worden afgevangen en onder de grond te worden gestopt.

De heer BOMHOF: Voorzitter, wij spreken nu over een demonstratieproject 2015. In 2025 gaat gebeuren wat u nu zegt over de wat grootschaliger opslag op andere plekken. De noodzaak om in 2015 CO2 op te slaan in de ondergrond is ingegeven door de kolencentrale in Eemshaven. U weet wel wie die vergunning heeft verleend voor de kolencentrale in Eemshaven, want dat was een kabinet waarin uw partij zat en waarin uw minister Cramer ook verantwoordelijk was voor de vergunningverlening. Dat was de oorzaak van het probleem, want als die kolencentrale in Eemshaven er niet was dan was er nu geen discussie over het demonstratieproject.

De heer FOKKENS: U legt het verband met het stemgedrag van de PvdA in de Tweede Kamer over de PVV-motie. Ik moet zeggen dat wij grotendeels de visie van Diederik Samson als woordvoerder delen, maar het gaat alleen over twee zaken, namelijk over nut en noodzaak van CO2-opslag met als hogere doel vermindering van uitstoot van CO2 in de lucht, wat mede reden kan zijn van klimaatverandering, wat wij allemaal niet willen en het proces. Ik reageer meer op het proces en dan interpreteer ik het zo dat door de wijze van handelen van minister Verhagen ik het vertrouwen ben kwijtgeraakt in zijn geloofwaardigheid als gesprekspartner. Diederik Samson zit in de Tweede Kamer met een andere taxatie en inschatting, dat geef ik u toe. Ik geef ook toe dat toen wij in het kabinet zaten minister Cramer inderdaad mede verantwoordelijk is voor het afgeven van de vergunning en ook partijgenoten in Groningen zijn daar verantwoordelijk voor, maar met de kennis van nu vraag ik mij af of dat had moeten, ook gelet op het pamflet van zeventien hoogleraren waarin wordt gevraagd of wij nu eigenlijk wel verstandig bezig zijn. In Amerika, dat het Kyoto-verdrag niet eens heeft ondertekend, besluiten grote energiebedrijven kolencentrales te sluiten.

De heer BOMHOF: U gaat niet goed op mijn interruptie in. U zegt namelijk dat de maatschappelijke discussie niet goed kan worden gevoerd vanwege de houding van minister Verhagen die zich zo opstelt. Dan is het wel goed dat u zich zorgen maakt over deze minister en ook over andere ministers - en ik kom daar straks nog over te spreken bij de behandeling van mijn eigen motie - maar dat neemt niet weg dat je in de politiek ook met mensen die je misschien niet helemaal vertrouwt, zaken moet blijven doen om ervoor te zorgen dat je bij de les blijft, dat je kunt meebeslissen over wat er in het noorden gebeurt. Nu u de deur voor het Rijk dichtgooit is dat niet meer mogelijk en nu het Rijk de zeggenschap heeft en niet hoeft te komen bedelen om medewerking bij de provincie, vind ik dat een heel onverstandig standpunt.

De heer FOKKENS: U kunt vinden dat ik niet in ga op uw interruptie, maar ik meen van wel. Misschien is het inhoudelijk niet de reactie die u graag ziet. Ik dacht dat liberalen het juist hoog achten dat je je eigen mening naar voren brengt, dus dat probeer ik te doen.

De heer VESTER: Mijnheer Bomhof, u had het erover dat er iets moet gebeuren met de CO2-uitstoot van de kolencentrale in Delfzijl, maar ik vind dat u op de zaken vooruitloopt, want deze centrale is in aanbouw met een soort van gedoogvergunning en er komt nog een uitspraak van de Raad van State of de centrale wel verder afgebouwd kan worden. Bent u het met mij eens dat u eigenlijk een verkeerd beeld scheidt?

De heer BOMHOF: Neen, volstrekt niet. Dat antwoord had u verwacht en ik zal u zeggen waarom. Als je een vergunning hebt verleend die in beroep wordt aangevochten, dan kun je om een voorlopige voorziening vragen en als die wordt afgewezen dan mag je gewoon beginnen en doorgaan met de bouw. In dit geval gaat RWE gewoon door met de bouw en dat gebeurt legaal. Verder is er geen discussie over de kolencentrale zelf, maar over wat opslagunits in de Waddenzee. De planning voor de kolencentrale van RWE in de Eemshaven is dat deze in 2015 stroom zal gaan produceren. Dan komt er een enorme hoeveelheid CO2 in de lucht en wil je dat verantwoord doen om redenen van milieu dan zal die uitstoot moeten worden afgevangen. Dat kan in Groningen of in Drenthe, maar daar zullen dan wel opslaglocaties voor beschikbaar moeten worden gesteld. Als dat niet wordt gedaan, dan ben je dus op een heel slechte manier bezig met milieubeleid en ondergraaf je de eerdere afspraken - en dat verwijt ik de PvdA - die hier in Drenthe zijn gemaakt over CO2-reductie, want daar komt dan geen klap van terecht.

De heer LANGENKAMP: Mijn vraag aan de heer Bomhof is of hij nu achteraf tegen de kolencentrales in de Eemshaven is.

De heer BOMHOF: Daar hoeft ik geen antwoord op te geven. Ik ga namelijk van de realiteit uit en niet van als-dan-vragen. Die kolencentrales zijn er en dat is niet gedaan door de huidige regering die zoveel kritiek krijgt, maar door het vorige kabinet. Met dit feit hebben wij te leven en de nadelige gevolgen die eruit voortkomen zullen zo goed mogelijk moeten worden ondervangen.

Mevrouw SEINEN: Het energieakkoord dat er ligt is medeondertekend door minister Cramer en dan komt het wel wat vreemd over wanneer de PvdA dan een geheel andere koers vaart. Dat is wat mij betreft niet echt consequent gedrag. Ten tweede vraag ik mij af of u beseft wat u met de houding van neen teweeg brengt. U zet uzelf namelijk buitenspel aangezien de zeggenschap over de ondergrond bij het Rijk ligt. Door nu hard neen te zeggen brengt u een oplossing niet dichterbij. Wij maken ons net zo goed als u zorgen over CO₂-uitstoot en CO₂-opslag, maar door deze opstelling snoert u zichzelf de mond en zet u zichzelf buitenspel. Realiseert u zich dat?

De heer FOKKENS: Voorzitter, mevrouw Seinen weet toch ook dat alle seinen op rood staan? Er moet wat gebeuren. De heer Bomhof zei dat ik de deur dichtgooide, maar wie is er nu begonnen? Wie heeft de geest uit de fles laten ontsnappen? Dat is minister Verhagen.

Mevrouw SEINEN: Neen, minister Cramer.

De heer FOKKENS: En als wij het hebben over consequent gedrag dan weet u allen dat actie reactie tot gevolg heeft. U kent mijn opstelling zoals ik die in het voorjaar heb gevoerd en zoals ik die op 29 september 2010 heb verwoord. Wij kunnen niet doen alsof er daarna niets is gebeurd, want er is een nieuwe regering aangetreden en die houdt van actie. Dan is te verwachten dat er ook een reactie komt.

De VOORZITTER: Ik nodig de heer Fokkens uit zijn motie voor te lezen.

De heer FOKKENS: Ik ben overigens niet gefrustreerd zoals de heer Bomhof aangeeft, maar ik houd er wel van om de degens in een debat te kruisen. Ik lees de motie "Geen ondergrondse CO₂-opslag in Drenthe" voor die wordt ingediend door PvdA, GroenLinks en SP en die luidt als volgt:

Motie M 2010-39 Geen ondergrondse CO₂-opslag in Drenthe

"Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 15 december 2010, gehoord de beraadslaging met betrekking tot het voorstel Statenstuk 2010-454 Structuurvisie ondergrond,

Overwegende dat:

- uit onderzoek blijkt – in het kader van het opstellen van de structuurvisie van de ondergrond – dat er mogelijk, natuurkundig gezien, geschikte locaties zijn voor CO₂-opslag in Drenthe;*
- Provinciale Staten van Drenthe op 21 april 2010 een motie hebben aanvaard dat vooralsnog niet zal worden meegewerkt aan de opslag van CO₂ in de Drentse bodem en dat een maatschappelijk debat in gang zal worden gezet op grond van de ervaringen in Barendrecht;*
- de vorige regering – bij monde van minister Van der Hoeven – te kennen heeft gegeven dat ondergrondse opslag van CO₂ aan de bevolking van Noord Nederland niet valt uit te leggen als de proef in Barendrecht niet zou doorgaan;*
- kort na het aantreden van het kabinet Rutte-Verhagen is besloten het proefproject in Barendrecht niet door te zetten vanwege het gemis aan lokaal draagvlak;*
- ondanks eerdere uitspraken van de oud-minister Van der Hoeven het plan wordt doorgezet om CO₂ ondergronds op te slaan in Noord Nederland;*

- *het afwijkende standpunt over de ondergrondse CO2-opslag in Drenthe van het kabinet Rutte-Verhagen – ten opzichte van eerdere uitspraken door het kabinet Balkenende IV en ten opzichte van het eigen regeerakkoord dat stelt dat CO2-opslag pas aan de orde is na het verlenen van een vergunning voor de bouw van een nieuwe kerncentrale – heeft geleid tot aanzienlijke onrust bij de Drentse bevolking;*

Van mening zijnde dat:

- *de argumentatie die heeft geleid tot het afzien van CO2-opslag in Barendrecht evenzeer voor Drenthe geldt;*

Spreken uit:

- *geen medewerking te verlenen aan een (mogelijk grootschalig) demonstratieproject van afvang, transport en ondergrondse CO2-opslag in Drenthe*

En gaat over tot de orde van de dag”

De VOORZITTER: De motie heeft voldoende draagvlak dus maakt daarmee deel uit van de beraadslagen. Ik geef het woord aan de heer Bomhof.

De heer BOMHOF: Ik wil eerst iets zeggen over de Structuurvisie ondergrond in Drenthe. Deze is inmiddels twee keer aan de orde geweest in de commissie, zowel toen het structuurschema werd gemaakt als wel bij de reacties op het structuurschema van de Structuurvisie. Ik wil niet weer in herhaling vallen maar een aantal hoofdzaken benoemen en dat is vooral de waardering voor dit document, dat de VVD-fractie uniek vindt, want dit bestaat in nog geen enkele andere provincie. Het geeft de Drentse beleidsvisie weer en het gebruik van de Drentse ondergrond voor verschillende functies als geothermie, winning van gas, olie en zout en opslag van aardgas, biogas, perslucht en CO2. De potentiële locaties die worden genoemd in de Structuurvisie zijn onderzocht op hun technische geschiktheid en dan wordt uiteindelijk een afweging gemaakt waar, wat zou kunnen, bijvoorbeeld CO2-opslag voor een demonstratieproject in de buurt van Roden, Vries of Eleveld, maar ook over wat niet kan zoals de velden die te goed zijn voor CO2-opslag en die beter kunnen worden gebruikt voor de opslag van aardgas of biogas. In de Structuurvisie wordt nergens aangegeven waar iets moet omdat een bepaalde functie prioriteit heeft. Dat is nog eens benadrukt in de brief van het college van 2 december 2010 en daarom is het ook niet nodig – en dat was ook even de vraag bij de heer Fokkens – om de Structuurvisie ondergrond nu al in te zetten in dienst van een duurzame ontwikkeling in Drenthe. Immers, er worden nog geen keuzes gemaakt en het is een theoretische en technische studie. De Structuurvisie is ook geen uitnodiging voor de regering om haar gang te gaan, maar is een stevig uitgangspunt voor dit college voor de komende gesprekken over de initiatieven van het Rijk. Als het aan de PvdA ligt dan hoeven die gesprekken niet meer, maar als het aan de VVD en CDA ligt moeten die gesprekken er zeker komen en dan is het zeer belangrijk dat het Rijk een document van voldoende waarde en kwaliteit heeft om volwaardig te kunnen meepraten over de zeggenschap over de ondergrond in Drenthe. Dit zijn voor de VVD de uitgangspunten om in te stemmen met de Structuurvisie.

De heer LANGENKAMP: Ik hoorde de heer Bomhof zeggen dat dit een technische aangelegenheid is, terwijl het hier om een visie draait. Vindt u dat hier geen visie uit spreekt?

De heer BOMHOF: Mijnheer Langenkamp, ik heb eerder gezegd dat dit een beleidsvisie is, maar die beleidsvisie is onderbouwd met een technische geschiktheid van de locaties. Je kunt wel een visie hebben op waar je wat laat, maar dan kom je uiteindelijk op locaties of velden uit en als je dat doet zul je ook moeten aangeven of de kwaliteit van die velden in de ondergrond zodanig is dat het ook technisch kan zonder schade aan te richten aan bijvoorbeeld grondwater of andere stoffen die zich in de bodem bevinden. Dan kom ik bij de discussie over de CO2-opslag. De VVD heeft daarbij de volgende insteek gekozen. Wij zijn niet vervuld van wantrouwen ten aanzien van deze regering, hoewel daar best redenen voor zijn die ik straks nog kom te noemen in de motie. De VVD-fractie wil een zakelijk-politieke op-

stelling en dat betekent ook dat wij erkennen dat ondergrondse CO₂-opslag als demonstratieproject een realiteit is en moet gebeuren vanwege het bestaan van de kolencentrale in Eemshaven die in 2015 een behoorlijke hoeveelheid CO₂ gaat produceren. Een absolute afwijzing van CO₂-opslag vinden wij heel onverstandig want het schaadt de Drentse onderhandelingspositie. Wij geven onze invloed dan volledig prijs en kunnen dan niet meer meedenken en meepraten over hoe het Rijk de veiligheid van CO₂-opslag moet aantonen en hoe het voldoende lokale draagvlak wordt geregeld. Daar staan wij dan volledig buiten. Dat is heel erg jammer en dat willen wij dan ook niet. Als je neen zegt tegen deze regering en ondergrondse opslag van CO₂ is het merkwaardig dat een collegepartij als de PvdA dat logisch vindt op basis van de houding van deze regering. De argumenten aanhorende zou je ook een andere weg kunnen kiezen en dat heeft bijvoorbeeld de PvdA-fractie in de Groningse Staten gedaan die wel een opening onder strenge voorwaarden heeft geboden om toch met het Rijk in gesprek te kunnen blijven. Zoals eerder al gezegd in discussie met de heer Fokkens worden de vier voorwaarden van de woordvoerder van de PvdA in de Tweede Kamer, de heer Diederik Samson, toegevoegd aan de motie van VVD en CDA. Wij hebben ook goed gekeken naar het noordelijke energieakkoord van 2007. Daarin staat dat het noorden des lands zich verplicht in te zetten voor het maken van afspraken ter reductie van CO₂-uitstoot en dat er eventueel wordt overgegaan tot ondergrondse opslag van CO₂. Dat is allemaal te lezen. Wij hebben in het Drentse milieubeleid bij het coalitieprogramma in 2007 gezegd dat een reductie is gewenst van CO₂-uitstoot van 30 procent in plaats van de landelijk voorgeschreven twintig procent. Daar zijn wij allemaal mee akkoord gegaan. Toch laten wij dan in 2015 als wij de motie van PvdA, GroenLinks en SP volgen een heleboel CO₂ de lucht inblazen zonder daar iets aan te doen, want wij kunnen dat op dat moment niet afvangen of opslaan. Dat moeten wij niet willen. Voorzitter, dit gezegd hebbende kom ik toe aan de motie "Ondergrondse CO₂-opslag in Drenthe" van VVD en CDA en die luidt als volgt:

Motie M 2010-40 Ondergrondse CO₂-opslag in Drenthe

"Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 15 december 2010,

Overwegende dat:

- *de regering voornemens is CO₂ op te slaan in daarvoor geschikte en veilige locaties in de ondergrond van Drenthe;*
- *de eerste fase van dit voornemen bestaat uit een grootschalig demonstratieproject, waarin naar verwachting vanaf 2015 CO₂ wordt opgeslagen die afkomstig is van de kolencentrale(s) aan de Eemshaven;*
- *de drie noordelijke provincies in het Energieakkoord Noord-Nederland weliswaar positief staan ten opzichte van ondergrondse CO₂-opslag (nut en noodzaak), maar dat over de locatiekeuze, de veiligheid en het draagvlak nog onzekerheden bestaan;*
- *Provinciale Staten van Drenthe op 21 april 2010 een motie hebben aanvaard dat voorlopig niet zal worden meegewerkt aan de opslag van CO₂ in de Drentse bodem en dat een maatschappelijk debat in gang zal worden gezet op grond van de ervaringen in Barendrecht;*
- *de vorige regering – bij monde van de ministers Van der Hoeven en Huizinga – te kennen heeft gegeven, dat ondergrondse opslag van CO₂ aan de bevolking van Noord-Nederland niet valt uit te leggen als de proef in Barendrecht door gemis aan lokaal draagvlak niet zou doorgaan;*
- *in het regeerakkoord van het kabinet Rutte de ondergrondse opslag is gekoppeld aan het verlenen van een vergunning voor een nieuwe kerncentrale, wat geleid heeft tot het stopzetten van de voorbereidingen van het maatschappelijk debat in Noord-Nederland;*
- *kort na het aantreden van het kabinet Rutte is besloten het proefproject in Barendrecht niet door te zetten vanwege het gemis aan lokaal draagvlak en de beschikbaarheid van een alternatieve locatie op zee;*
- *ondanks eerdere uitspraken van de oud-ministers Van der Hoeven en Huizinga het plan wordt doorgezet om CO₂ ondergronds op te slaan in Noord-Nederland;*

- *het afwijkende standpunt over de ondergrondse CO2-opslag in Drenthe van het kabinet Rutte - ten opzichte van eerdere uitspraken van twee ministers uit het kabinet Balkenende IV – heeft geleid tot aanzienlijke onrust bij de Drentse bevolking;*
- *dat er op dit moment nog steeds veel vragen niet zijn beantwoord over verschillende aspecten van de ondergrondse opslag van CO2 (locatiekeuze, technische geschiktheid, veiligheid);*

Van mening zijnde dat:

- *het aan de regering is om aan de Drentse staten en - door optimale communicatie - aan de Drentse bevolking uit te leggen waarom de ondergrondse opslag van CO2 in Drenthe dient plaats te vinden en in welke locaties dat veilig kan gebeuren, waarbij zowel de kwaliteit van de ondergrond als het leefmilieu boven de locatie niet wordt geschaad;*

Spreken uit dat:

- *geen medewerking wordt verleend aan een grootschalig demonstratieproject in Drenthe zolang niet duidelijk is of zowel het transport en/of opslag van CO2, alswel het opgeslagen houden van CO2 in de ondergrond veilig kan plaatsvinden;*
- *naast borging van veiligheid ook overtuigend nut en noodzaak van transport en ondergrondse opslag worden aangetoond;*
- *de medewerking aan de grootschalige ondergrondse opslag van CO2 afhankelijk zal zijn van de uitkomsten van het demonstratieproject en de inhoud van het nieuwe Energieakkoord voor het Noorden (“Green Deal”);*
- *de regering prioriteit dient te geven aan het bijstoken van biomassa in kolencentrales en aan het bijmengen van groen gas (afkomstig van vergisting van mest/plantaardige massa) in het aardgasnet;*
- *de regering het leveren van groene stroom door stroomleveranciers aan consumenten dient te optimaliseren;*
- *de besluitvorming over het transport en de ondergrondse opslag van CO2 onverlet laat het provinciaal standpunt dat geen medewerking wordt verleend aan de ondergrondse opslag van kernenergieafval (bestaand beleid van de Provinciale Staten van Drenthe).”*

De VOORZITTER: Volgens mij is er voldoende draagvlak voor de motie en maakt deze onderdeel uit van de beraadslagingen. Ik dank de heer Bomhof voor zijn bijdrage in eerste termijn. Het lijkt mij verstandig om in de volgende statenperiode na de verkiezingen eens te gaan praten in het presidium over de moties, die meer op beleidsdocumenten lijken dan moties, maar daar moeten wij het dan maar eens over hebben. Ik neem hier nu kennis van de moties en het is straks aan u te bepalen welke moties u ondersteunt.

Mevrouw DATEMA: Mijnheer de voorzitter, de Structuurvisie ondergrond. De ondergrond in Drenthe bestaat uit veel verschillende soorten, zoals klei, zand, turf, gas, olievelden, zout en zoet water, zoutlagen. Dat al die verschillende bodemsoorten verschillende gebruiksmogelijkheden hebben is niet meer dan logisch en tot zover kan de SP zich in deze visie vinden. Deze Structuurvisie ondergrond maakt opslag van CO2 in de diepe ondergrond mogelijk. Ik worstel ermee hoe ik moet uitleggen dat er een plan ligt om CO2 in de Drentse bodem te stoppen, want dat is immers een deel van mijn taak als volksvertegenwoordiger, namelijk aan de burgers uit te leggen wat hier besloten is. Wij hebben al de afvalverwerking in Wijster en wij hechten aan rust en ruimte. Dat zijn kernkwaliteiten van Drenthe en wij willen dat toeristen naar Drenthe komen. Hier is het goed toeven. Totdat de CO2 de grond in gaat? Dat het gaat gebeuren is wel duidelijk en het enige verweer van dit college is dat het Rijk daarover gaat en dat wij daar niets over hebben te zeggen. Is het daarom dat de gedeputeerde voorlopig kiest voor opslag in twee velden in Noord-Drenthe, zodat de andere velden uit beeld blijven? Is hier sprake van ruilhandel? Doe maar twee demonstratieprojecten, mijnheer de minister. En wat krijgen wij dan terug? Neen, wij moeten voldoen aan de klimaatdoelstellingen van 2020 dus enige haast is geboden. De windmolens schieten niet op, zonnepanelen willen ook al niet en toen er inwoners aan het elektriciteitsnet wilden leveren was er ook al een motie van de SP nodig om dit mogelijk te maken terwijl inzetten op schone en

alternatieve energie de enige en duurzame oplossing is voor het CO₂-spook. Kolencentrales zijn verantwoordelijk voor 60 % van de wereldwijde uitstoot van CO₂. Het meest logische is dat wij geen extra kolencentrales bouwen en vervolgens de troep onder het tapijt vegen. Met de miljardeninvesteringen kunnen wij met gemak heel Nederland volgooien met zonnepanelen en windmolens op zee, geothermie, warmte- en koudeopslag en energiebesparende investeringen. Maar wat gebeurt er? Wij gaan er een kolencentrale bijbouwen en verminderen de groene investeringen. Terug naar de Structuurvisie ondergrond, puntsgewijs en technisch. De tijdsplanning gaat van 2011 tot 2020 en het gaat om uitvoering van door Provinciale Staten vastgesteld beleid. Deze visie gaat dus van 2010 tot 2020 en daar moeten wij ons toe beperken. Daarna mag CO₂ worden opgeslagen in Zuidoost-Drenthe, zoals de kaart op bladzijde 100 in de bijlage laat zien. Tegelijk mag er dan CO₂ worden opgeslagen in de zogenaamde aquifers. CO₂-opslag in aquifers wordt in Drenthe voor tenminste de planperiode van deze Structuurvisie niet toegestaan. Dus daarna wel? Op dezelfde bladzijde staat dat maximaal twee lege gasvelden in Noord-Drenthe beschikbaar zijn en overige gasvelden in Drenthe blijven als reservoir beschikbaar voor toekomstige doeleinden en dan staat er op pagina 9 dat ontwikkelingen in de ondergrond een grote impact op de regionale economie en werkgelegenheid kunnen hebben. Dat geeft geen zekerheid over opslag in de toekomst, niet over werkgelegenheid en niet eens over de capaciteit van een leeg gasveld maar alleen over groter of kleiner, zoals vermeld op pagina 18. Op pagina 37 staat nog eens vermeld dat de opslag van CO₂ in aquifers in de Drentse ondergrond niet is toegestaan. Tegenover het genoemde op pagina 7 is dat niet logisch. Bovendien wordt hier vermeld dat opslag in aquifers op termijn nog niet veilig is en dat is het met alle respect ook niet in een bodem zoals wij die hier in Drenthe hebben. Denk aan gaswinning met een dalende bodem en kleine aardbevingen. Ik zou het risico niet klein durven noemen. Maar er is al ervaring opgedaan met opslag in de bodem zult u dan zeggen. Ja, kijk dan naar Noorwegen en Amerika, waar de bodem bestaat uit steenbodem en rotsen. Daar kunnen ook huizen op worden gebouwd zonder fundering. Dat hoeft je hier ook niet te proberen, tenzij je graag een scheef huis wilt met scheve, gescheurde muren. Dan wordt het geheel gefinancierd door het Rijk. Dat is een leuke opzet voor commerciële bedrijven: wel de lusten en niet de lasten voor als de commerciële fase in 2030 ingaat. De Milieueffectcommissie stelt in haar zienswijze voor om CO₂ uit Duitsland op te slaan. Hebben wij dan het nakijken? Dan zit er volgens de planning al CO₂ in de bodem, liggen de leidingen er al, is de planperiode afgelopen en de Structuurvisie ondergrond niet langer geldig danwel leidend. Er wordt al gesproken over vervoer per schip in bijlage 3 van de factsheets. Kan er per schip worden aangevoerd vanuit het buitenland naar de Eemshaven in de leidingen die er al liggen, door richting Drenthe? Ik hecht eraan om in de eerste alinea van het stuk van de Stichting CO₂ is neen! uit Barendrecht voor te lezen. De laatste bijdrage op hun website nadat zij daar hadden gehoord dat de minister de handdoek in de ring gooide. Ik citeer: "Taak volbracht. Sterker dan Den Haag. Er waren mensen die zeiden dat het gekkenwerk was om de strijd om opslag in Barendrecht te verijdelen. Het machtsspel in Den Haag en het grote geld, daar viel niet tegenop te boksen. Inderdaad er is heel wat bekonkeld en bekokstoofd om over Barendrecht en zijn bewoners heen te walsen. De politieke trukendoos op de ministeries bleek vele geheime vakjes te bevatten om dit riskante experiment aan de Barendrechtse te verkopen of desnoods op te dringen. Nu het gevaar is afgewend zit ons werk erop en kunnen wij onszelf met een gerust hart opheffen. Wij zullen onze kennis en ervaring overdragen op andere lotgenoten in het land met name in het Noorden, dat volgens het kabinet nu aan de beurt is voor experimenten met CO₂-opslag". Einde citaat. Voorzitter, zal Drenthe ook sterker zijn dan Den Haag? Worden de Drentse burgers de lotgenoten van Barendrecht en moeten zij ook jarenlang strijd voeren tegen de besluiten en de koehandel in Den Haag? Mijnheer de voorzitter, ik wil graag afsluiten met de dankbaarheid dat de Staten tot inzicht zijn gekomen dat nu wel wordt gesproken over het veiligheidsaspect. Toen dit voor het eerst ter sprake kwam, werd dit nog een beetje weggehoond. Safety first, in goed Drents!

De heer MEDEMBLIK: Ik was in de veronderstelling dat beide moties zouden worden losgekoppeld van de Structuurvisie ondergrond, dus over de Structuurvisie wil ik zeggen dat wij heel blij zijn met dit stuk. Het is een gedegen stuk en in de commissie OGB hebben wij daar de vorige keer wat vragen over gesteld. Al die vragen zijn beantwoord en daar kunnen wij goed mee uit de voeten. Dat is wat ik wilde zeggen over de Structuurvisie en dan nu de CO₂-opslag. Wij staan daar toch wat anders in en een tweetal

punten wil ik noemen. Het eerste is dat ik het gevoel deel dat andere fracties ook verwoorden, namelijk dat de wijze waarop het nu naar het noorden rolt een wat wrang gevoel kan geven. Dat deel ik. Aanvankelijk zag het er anders uit, uitspraken en toezeggingen die gedaan worden, zaken die zijn opgeschreven in akkoorden en die anders worden geïnterpreteerd. Ik heb er verder geen waardeoordeel over want politiek is weerbarstig en verandert bij de dag, maar ik kan mij het gevoel dat uitgesproken is door anderen voorstellen en dat deel ik ook. Maar daar wil ik iets anders tegenover stellen, want als het gaat om CO₂-opslag in het noorden van Nederland, dan is een aantal dingen van belang. In het noorden van Nederland bestaat de mogelijkheid om CO₂ op te slaan. Wij hebben de techniek in huis en ervaring met het ontsluiten van gas uit de bodem, maar ook om CO₂ in de bodem in te brengen. Wij hebben de ervaring en de technische kennis en die dingen maken dat Noord-Nederland ook een verantwoordelijkheid heeft. Daar wil ik niet voor weglopen want dat vind ik belangrijk. Wij hebben hier een veiligheidssysteem in Noord-Nederland waarmee wij CO₂ op een hoogwaardige manier kunnen opslaan in de bodem. Dat is belangrijk, zeker ook als dat wordt afgezet tegenover andere regio's in Europa waarin die veiligheids-garantie veel minder is. Die verantwoordelijkheid willen wij nemen en daarom zullen wij niet meegaan met een neen-motie die er ligt en eigenlijk ook niet met die andere motie. De motie van PvdA, GroenLinks en SP gaat de ChristenUnie te ver en daar kunnen wij niet in mee gaan. Bij de andere motie van VVD en CDA wil hij het volgende voorstellen, want het ziet ernaar uit dat die andere motie het niet gaat halen. Het is belangrijk dat wij richting Den Haag een duidelijk en sterk standpunt innemen met een breed gedragen motie. Ik stel voor dat ik meega met die tweede motie als daar een zo breed mogelijk draagvlak in deze Staten voor is. Dat voorstel wil ik doen.

De VOORZITTER: Iedereen mag zich in raadselen hullen, maar u doet nu maar even of de statenleden er niet bij zijn en legt het aan mij uit. Het is helder dat de ChristenUnie de motie van PvdA, GroenLinks en SP niet steunt. Verder suggereert u dat de motie van VVD en CDA zo breed mogelijk gedragen moet worden om de steun van de ChristenUnie te kunnen krijgen. Betekent dat dat uw fractie die motie zal ondersteunen? U zei namelijk ook dat u het met beide moties niet helemaal eens was.

De heer MEDEMBLIK: Indien PvdA, GroenLinks en SP ook meegaan met de motie van VVD en CDA, dan kan deze motie ook rekenen op de steun van de ChristenUnie.

De VOORZITTER: Dat is dus een ontbindende voorwaarde. Het feit dat de moties zo qua karakter verschillen, betekent dat deze niet bij elkaar zijn te brengen. Ik heb ook nog een verantwoordelijkheid naar een van de statenleden die hier straks bij de stemming wel of niet moet blijven. Indien de motie van PvdA, GroenLinks en SP in stemming wordt gebracht en daarna de motie van VVD en CDA dan zal de ChristenUnie, indien de ontbindende voorwaarde zoals die zojuist werd genoemd niet wordt geactiveerd, niet meestemmen met de eerste motie van PvdA, GroenLinks en SP, maar ook niet met die van VVD en CDA. Betekent dat dan dat u met beide moties niet meestemt? Is dat het standpunt van de ChristenUnie?

De heer MEDEMBLIK: Gekoppeld aan het voorstel dat ik doe, want wij hebben ook nog een tweede termijn, hoor ik graag hoe andere partijen die de eerste motie hebben ingediend erover denken.

De VOORZITTER: Neen, die anderen zijn er niet en u spreekt met mij. Ik ga over de orde van de vergadering en wil weten wat uw standpunt is. Natuurlijk kan er in tweede termijn worden aangegeven wat de fracties vinden van uw insteek, gehoord de bijdrage in eerste termijn van de ChristenUnie. Ik concludeer nu dat de twee moties qua inhoud zover uit elkaar liggen dat uw ontbindende voorwaarde een soort utopie is als het gaat om de verwachting dat daar invulling aan kan worden gegeven. Wat doet de ChristenUnie als de ontbindende voorwaarde niet wordt ingevuld? Hebt u daar schorsing voor nodig of wilt u dat nu nog niet tegen mij zeggen?

De heer MEDEMBLIK: Nou, dat laatste. Daar hebben wij schorsing voor nodig, want in mijn beleving liggen neen en neen-mits niet zover uit elkaar. Wij zijn er in Drenthe bij gebaat om het college op pad te

sturen met een heel goede Structuurvisie ondergrond en als wij dan het neen-mits verhaal met zijn allen ondersteunen dan staan wij als provincie Drenthe heel sterk. Daar gaat het mij om en ik leg het maar gewoon zo neer.

De heer VAN DE BOER: Voorzitter, de heer Medemblik opende met dat hij er anders in staat. Dat heb ik nu ook begrepen en dankzij de interventie van de voorzitter komt er iets meer helderheid. Volgens mij zijn er nu twee moties ingediend waarover gestemd zal worden en dan stem je voor of tegen, je onthoudt je van stemming of de heer Medemblik toont politiek lef en komt zelf met een motie die partijen verbindt en waarin de heer Medemblik alle voorwaarden in de ontbindende sfeer ophangt die hij noodzakelijk acht. Zoals hij het nu doet, schept hij niet de door de VVD gewenste helderheid. Ik vind dat je bij CO2-opslag helderheid naar de burger moet scheppen over hoe je erin staat en daarbij geef je een signaal af naar Den Haag, omdat wij maar tot op zekere hoogte over deze materie gaan. Om die helderheid te krijgen moet je voor een andere politieke opstelling kiezen dan voor de mist die nu door de ChristenUnie wordt opgetrokken.

De heer MEDEMBLIK: Dat ben ik volstrekt niet met u eens. Zoals ik het verwoord heb, zo staan wij erin. Zoals nu de Structuurvisie er ligt en zoals het daarin is verwoord voor wat betreft onze onderhandelingspositie naar Den Haag, daar staan wij volledig achter. Wij zijn ook onderdeel van deze Staten en een groot deel zegt neen, terwijl een ander deel neen-mits zegt. Daar wil ik best in mee gaan en een afweging maken, maar onze lijn zit heel duidelijk op de Structuurvisie zonder amendement en moties, want de Structuurvisie is goed genoeg om richting Den Haag goed invulling te geven aan de onderhandelingspositie die wij hebben. Dat is helemaal geen politieke mist. Het zou namelijk jammer zijn als beide moties het niet halen, want dan wordt niet tegemoet gekomen aan het neen dat kennelijk leeft in deze Staten. Ik zal een beweging moeten maken naar neen-mits, maar dan vraag ik ook aan de neenstemmers om daar ook een beweging in te maken, zodat wij een zo breed mogelijk gedragen motie hebben richting Den Haag.

De heer LANGENKAMP: Ik had een vraag aan de heer Medemblik. U hebt al een motie in het voorjaar ondertekend waarin staat "vooralsnog niet". Wat is uw idee van die motie in verhouding tot de motie zoals die nu door VVD en CDA wordt ingediend? Vindt u dat verregaander of minder vergaand?

De heer MEDEMBLIK: Iets minder vergaand. Deze motie is iets scherper dan de "vooralsnog niet"-motie.

De heer LANGENKAMP: Laat u dan het woordje "vooralsnog" weg, dan bent u heel snel klaar!

De heer MEDEMBLIK: Dat geldt dan ook voor u natuurlijk, want u hebt er ook voor gestemd.

Mevrouw SEINEN: U probeert te schipperen tussen verschillende partijen. Ik heb nog weinig gehoord van uw eigen standpunt, want als ik u goed beluister bent u volledig overtuigd van de veiligheid en nut en noodzaak van demonstratieprojecten in het noorden van Nederland, terwijl een groot deel van de Staten daar twijfels bij hebben. Dat deel wil niet de deur dichtgooien, maar wel een constructief neen-tenzij afgeven om die maatschappelijke discussie te voeren. Ik hoor in uw betoog van "ja, kom maar" en in onze visie gaat dat veel te snel. Wij komen op voor het Drents belang, willen graag die discussie gaan voeren. Ik kan mij dan voorstellen dat u meegaat met de neen-tenzij-motie van VVD en CDA omdat dan in ieder geval die discussie wordt gevoerd.

De heer MEDEMBLIK: Wij vinden inderdaad geen reden om CO2-opslag zo hard tegen te houden. De heer Fokkens sprak er ook over dat de Drentse samenleving er erg tegen is. Nu, onze eigen achterban is er helemaal niet zo op tegen, want die zijn er veel genuanceerder over.

De heer FOKKENS: De gemeenteraden van Assen en het college van Aa en Hunze hebben zich hiertegen uitgesproken.

De heer MEDEMBLIK: De ChristenUnie in Assen stelt zich niet hard op tegen CO2-opslag in de bodem, maar de punten die u noemt over veiligheid en draagvlak zitten al in het onderhandelingstraject dat loopt tussen het college van Gedeputeerde Staten, Noord-Nederland in het algemeen en Den Haag. Dat zit al in de gesprekken ingebakken en daar ben ik helemaal niet bang voor. De moties die er nu liggen, komen voort uit politiek ongenoegen over hoe het proces vanuit Den Haag is ingestoken. Daar kan ik mij ook alles bij voorstellen, maar dat is geen reden om dat nu te koppelen aan de opstelling dat als de moties niet worden gesteund, de veiligheid en het draagvlak niet terzake doen, want dat zit er al in. Het zou hetzelfde zijn als dat wordt gezegd dat als de moties niet worden aangenomen, de veiligheid en het draagvlak te grabbel worden gegooid door ons college, en dat gaat mij veel te ver.

De heer VEENSTRA: Ik heb veel respect voor de ChristenUnie, maar vind dit helemaal niets. Nu is het moment om met een duidelijke keuze te komen. Ik kan u een eind op weg helpen. Volgens mij is er wel twee of drie weken gesproken om te komen tot één Drentse motie. Dat is niet gelukt, want je kunt verschillen van mening. Nu liggen er twee moties voor en nu is het moment om één van die twee moties te steunen. U vraagt aan ons dan toch mee te gaan met de neen-tenzij-motie. Dat zullen wij niet doen, dus concludeer ik namens u dat dan de neen-motie van PvdA, GroenLinks en SP het vanmiddag zal halen.

De heer MEDEMBLIK: U vindt het helemaal niets, maar ik ben heel consistent in onze lijn. Wij zijn nooit op die manier tegen CO2-opslag geweest en dat geldt overigens voor alle partijen in deze Staten. Wij hebben allemaal de mond vol gehad over duurzaamheid en dat CO2 moet worden afgevangen en in de bodem moet worden gestopt. Nu komt puntje bij paaltje en zie je een terugtrekkende beweging bij bepaalde partijen. Wij zitten op de lijn van dat wij beide moties niet steunen omdat wat in de Structuurvisie ondergrond staat voldoende is en ik voldoende vertrouwen heb in de gesprekken met Den Haag. Het enige wat ik doe is een geste maken richting de Staten omdat de ChristenUnie daar onderdeel vanuit maakt. Ik proef een neen of een neen-tenzij en de ChristenUnie wil een zo breed mogelijk gedragen signaal afgeven via ons college in de richting van Den Haag.

De heer VEENSTRA: Wij hebben een paar weken gehad om tot één motie te komen, dat is niet gelukt en dat kan een keer gebeuren. In uw optiek haalt de motie van VVD en CDA het niet en die andere motie heeft dan voldoende draagvlak. Dat is mijn conclusie.

De heer MEDEMBLIK: Neen, dat is volgens mij ook een 20-20-verhouding.

De VOORZITTER: Neen, ho, ho. Daarom begon ik te vragen met wat u nu eigenlijk bedoelde. Ik concludeer het volgende. U doet in eerste termijn een oproep aan de Staten om zich te verbinden aan een zo breed mogelijk gedragen motie die u dan ook zult steunen. Mijn conclusie was voor de discussie al dat dit een utopie zal blijken gelet op de tegenstelling die in beide moties is verwoord. U hebt de mogelijkheid om een eigen motie in te dienen en vervolgens gaat u bij een schorsing bepalen of u steun verleent aan de motie van PvdA- GroenLinks en SP of aan de motie van VVD en CDA. Ook kunt u zich van stemming onthouden, want ook dat kan nog. Doe ik zo recht aan uw inbreng?

De heer MEDEMBLIK: Ja, maar ik vind het wel jammer dat de PvdA in eerste termijn al aangeeft niets te zien in mijn opstelling.

De VOORZITTER: U gaat niet over de PvdA. De PvdA heeft een stelling neergelegd dat zij wat u van hen verlangde niet kunnen invullen. Niet meer en niet minder.

De heer MEDEMBLIK: Misschien dat daar in de schorsing of het fractieoverleg nog enige beweging in komt?

De heer WESTERHOF: De heer Medemblik zegt met de grootste stelligheid dat CO2-opslag kan en dat het veilig is. Waar haalt u de wijsheid vandaan dat het veilig is?

De heer MEDEMBLIK: Dat heb ik niet gezegd. U interpreteert mij verkeerd. Ik heb gezegd dat wij onze verantwoordelijkheid nemen. Kijkend naar de opslagmogelijkheden in Drenthe, de ervaring, kennis en techniek die wij in huis hebben en het veiligheidssysteem dat kan worden gegarandeerd in wet- en regelgeving, dan heb ik het liever hier dan in een andere regio in Europa waar dat minder gegarandeerd is. In die zin moeten wij onze verantwoordelijkheid nemen.

Mevrouw SEINEN: Ik wil nog één vraag aan de heer Medemblik stellen. Snapt u dat wanneer u zich van stemmen onthoudt, juist datgene krijgt wat u niet wilt? In dat geval wordt namelijk de motie van PvdA, GroenLinks en SP aangenomen. Dat betekent dan uiteindelijk een neen.

De VOORZITTER: Ho,ho, ho. Ik acht ieder statenlid volledig toerekeningsvatbaar en als de Christen-Unie een stelling neerlegt dan acht ik hen daar volledig verantwoordelijk voor en hebben zij ook nagedacht over de consequenties. Interrupties moeten niet het niveau hebben dat wordt getwijfeld aan het vermogen van partijen om de consequenties van hun politieke opstelling te voorzien.

De heer LANGENKAMP: Om maar gelijk duidelijkheid te verschaffen: wij zullen de motie van CDA en VVD niet steunen en het breed gezochte draagvlak van de ChristenUnie zal er niet zijn. Dan even terug naar de Structuurvisie ondergrond, voorzitter. In de commissie hebben wij nog een aantal verbeterpunten aangegeven, zoals het bovengeschildt zijn en het wat meer duurzame karakter van het verhaal, maar dat sneeuwt vandaag helemaal onder. Ik ben wel blij dat het college het standpunt over de opslag van kernafval heeft aangescherpt. Dat verdient de complimenten. Wij hebben er niets over te zeggen, zo is steeds het bekende woord, maar onze bodem is veel te belangrijk om daar kernafval in op te slaan. Wij kunnen het Drentse goud maar één keer gebruiken. Over de opslag van dat andere afval, CO2, is het college tot op zekere hoogte ook duidelijk, want in de beleidsbrief staat heel duidelijk dat dit is opgeschreven om fundamenteel uit te kunnen leggen waar CO2 niet in gasvelden kan. Wij willen dus geen CO2-opslag, zoals wij opslag van kernafval ook niet willen in bepaalde velden. Maar vervolgens hebt u aangegeven dat voor de demonstratiefase maximaal twee lege gasvelden in Noord-Drenthe beschikbaar zijn. Gelukkig hebt u na de commissievergadering ingezien dat die zinnen in Den Haag wel anders kunnen worden uitgelegd, of zoals de minister zei dat hij het Drentse aanbod ging ophalen. U hebt dat gelukkig anders geformuleerd en nu staat er een soort zin als: "Indien het Rijk voor CO2-opslag in de demonstratiefase een beroep op lege gasvelden doet, dan is de provincie van mening dat ... enzovoort". Een aantal zinnen hebt u daar helemaal weggehaald. Daar zijn wij ook blij mee en wij zien dus uw worsteling en waarderen dat. Het is knap dat u durft te zoeken naar oplossingen, maar het gaat ons niet ver genoeg. U zegt nog steeds dat in niet meer dan twee gasvelden opslag moet worden gerealiseerd. Dat woord "moeten", hoe legt u dat uit? U laat een paar regels verder ook staan dat bij een eventuele opslag op langere termijn de voorkeurslocaties liggen in Zuidoost-Drenthe. Op pagina 7 staat ook dat opslag van CO2 in Noord-Nederland bij voorkeur plaatsvindt in twee velden in Drenthe. Daarmee zegt u nogal wat, want u zegt dat het bij voorkeur in Drenthe beter is dan locaties in Groningen en Friesland. Misschien bedoelt u het niet zo, maar zo staat het er wel, namelijk als je het doet in het noorden, doe het dan in Drenthe. Dat is toch een bijzondere zin, vooral omdat ik ook het idee heb dat u zegt dat het in een aantal gasvelden helemaal niet kan. Wij komen er vandaag vast niet uit, de standpunten zijn nogal verdeeld en ik ben van mening dat de miscommunicatie, misverstanden en het mis interpreteren van woorden kan worden weggenomen door samen met PvdA en SP een motie in te dienen. Daar staan wij helemaal achter en als u deze motie omarmt, kunt u bij welke discussie met de minister dan ook aangeven dat er niet wordt meegewerkt aan opslag van welk materiaal in de ondergrond dan ook.

Mevrouw KLIP: Voorzitter, dank u wel. Ik kan denk ik kort zijn, want de overgrote meerderheid van de Staten spreekt de complimenten uit voor de Structuurvisie ondergrond. Dat was ook al zo in de commis-

sie en ook toen heb ik u dank gezegd voor die steun. Uw complimenten gelden natuurlijk voor ook de ambtelijke opstellers van de Structuurvisie. Mijnheer Fokkens geeft aan dat het Programma klimaat en energie als uitgangspunt genomen zou moeten worden. Daarin hebt u groot gelijk, dat heb ik ook toegezegd, maar dat zijn wij gewoon vergeten. Die tekst wordt dus aangepast, maar het is wel opvallend dat u dat noemt in relatie tot uw motie, want dan kom je precies bij alle argumenten die de heer Bomhof heeft genoemd. U begrijpt het dus dat wij dit heel graag willen toevoegen. Ik kan het niet laten om tegen de heer Fokkens te zeggen dat hij zijn hele betoog tegen CO₂-opslag opbouwt rondom de procesgang en niet op basis van de inhoud en daar zou het toch eigenlijk om moeten gaan. Namens het college ontraad ik dan ook de motie van PvdA, GroenLinks en SP. De motie van de VVD en CDA ontraadt het college niet. De heer Bomhof geeft aan dat zijn visie ertoe dient om onderhandelingsruimte en politieke manoeuvreerruimte te houden in Den Haag. Drenthe pleit al heel lang voor meer zeggenschap over de ondergrond en er komt mondjesmaat beweging in Den Haag. Dan moet je het Rijk rationeel tegemoet treden en niet alleen emotioneel, want als je niet rationeel met het Rijk in discussie gaat over wat er allemaal de ondergrond in gaat, dan komen wij nooit verder om meer zeggenschap te krijgen. Mevrouw Datema, wij hebben in de commissie uitvoerig van gedachten gewisseld met elkaar. Wij worden het niet eens. Het is niet zo dat de Structuurvisie ondergrond gezien moet worden als een plan om CO₂-opslag in Drenthe te realiseren, want het is een strategische visie als uitgangspunt voor onderhandelingen met het Rijk en er komen geen twee demonstratieprojecten, want er is één demonstratieproject. De Structuurvisie loopt ook na 2020 door. Het is dus niet zo dat als wij niets doen met die aquifers de Structuurvisie stopt als het 2020 is. Er is voldoende gezegd over de bijdrage in eerste termijn van de heer Medemblik. Inhoudelijk hoef ik daar niet op te reageren. Ook de heer Langenkamp en wij worden het denk ik niet eens. Wij hebben ons best gedaan om alle zinnen in de Structuurvisie die mogelijk multi-interpretabel zijn te veranderen omdat het gewoon om een strategisch beleidsdocument gaat. Dat er opslagplaatsen voor CO₂ in Drenthe moeten worden gerealiseerd is iets wat ik eerlijk gezegd in de stukken niet zo snel kan vinden. Dit moet alleen wel in de context van de opbouw van de motie worden gezien en wij noemen inderdaad Drenthe, want wij gaan alleen maar over Drenthe en het heeft dus niets te maken met een vergelijking van of opslag beter of minder goed zou zijn in Groningen of Friesland.

De heer HORNSTRA: U hebt een aantal aspecten genoemd en een voorkeur voor één van beide moties uitgesproken. Een van de facetten die voor de PvdA heel wezenlijk is, is het draagvlak bij de bevolking. Dat ontbreekt in de motie. Wanneer nu blijkt uit allerlei onderzoek bij mensen in de verschillende gemeenten dat dit draagvlak er niet is, hoe kijkt het college daar dan tegenaan? Die vraag richt ik niet alleen aan het college, maar ook aan de VVD en het CDA, dat in eerste termijn niet eens het woord heeft gevoerd over dit majeure onderwerp.

Mevrouw KLIP: Ik denk dat het college in het merendeel van de gevallen de woordvoerder is van de mening van de Staten. De Staten vertegenwoordigen de Drentse burgers, dus ik denk dat de burgers als eerste bij de statenleden terecht komen en de Staten komen vervolgens bij het college terecht.

De heer HORNSTRA: U hebt net aangegeven dat u de ene motie wel steunt en de andere niet. Als ik aangeef dat draagvlak onder de burgers een belangrijk onderdeel is van de problematiek, dan mag ik u vragen wat het standpunt van het college daarover is.

Mevrouw KLIP: Ook het college vindt draagvlak belangrijk, maar de discussie in deze Staten gaat niet over voor of tegen CO₂-opslag. Wij hebben als college de Structuurvisie ondergrond voorgelegd en u voert op dit moment geen discussie met het college voor of tegen CO₂-opslag.

De heer HORNSTRA: Dat is grappig dat u dat zegt, want ik probeer dat juist wel te doen. Daar ging de discussie nu juist over. Daarom wil ik een antwoord van u.

Mevrouw KLIP: Ik heb u een antwoord op die vraag gegeven.

De heer BOMHOF: Er werd door de PvdA een vraag aan de VVD gesteld over het lokale draagvlak. Dat zou niet in de motie staan, maar ik kan u uit de droom helpen. In het regeerakkoord, dat in de motie wordt genoemd, is één van de voorwaarden het lokale draagvlak. In de motie staat dat de regering door optimale communicatie moet uitleggen, waarom die opslag moet plaatsvinden en dat dit veilig genoeg is. Daarmee voldoe je als regering aan het verkrijgen van draagvlak in Drenthe. Als die communicatie voldoende wordt gedaan, zou er voldoende draagvlak moeten zijn onder de Drentse bevolking.

De heer HORNSTRA: Ik vind dit een bijzondere redenering. Als ik u iets vertel over wat wij vinden en ik blijf maar zeggen wat ik vind, dan is het nog niet waar voor u, want dan hebt u nog steeds een andere mening. U kunt een discussie met bevolking en gemeenteraden voeren en vervolgens toch doen wat u zelf vindt. Hoe cruciaal is het begrip draagvlak nu voor u als VVD?

De heer BOMHOF: Het is natuurlijk niet zo dat minister Verhagen op zijn woorden hoeft te worden geloofd. Hij neemt uiteraard een aantal onderzoekers mee en hij gaat de onderbouwing leveren voor de veiligheidsgaranties van de CO2-opslag. Richting de bevolking zal goed moeten worden gecommuniceerd wat nut en noodzaak van de opslag precies is.

Mevrouw SEINEN: In de commissie heeft het CDA uitvoerig gesproken over de Structuurvisie en daar hebben wij het college complimenten voor gegeven. De Structuurvisie staat vandaag geagendeerd, dus daar spreken wij over. Het CDA had niet de behoefte om in de statenvergadering nog eens uitgebreid over te spreken over CO2-opslag. Ik snap best dat u daarover voortdurend de discussie wilt voeren, maar dat staat niet geagendeerd. Bovendien gaan de Staten niet over CO2-opslag in de ondergrond. Het enige wat het CDA voor ogen heeft is het Drents belang en dat Drenthe kan meepraten en daarom kiezen wij voor een constructief neen-tenzij zodat wij onszelf niet buitenspelzetten. Dat is het enige dat op dit moment voor ons van belang is.

De heer HORNSTRA: Ik begrijp dit antwoord ook niet. Hoe kun je nu een motie ondertekenen en vervolgens zeggen dat de discussie er niet over mag gaan? Die discussie vindt nu plaats. Misschien is die discussie niet gepland, maar die is er nu wel. Ik vraag u hoe u hier tegenover staat, maar ik krijg vage antwoorden. Ik stel vast dat VVD en CDA geen antwoorden geven en stel ik vast dat het niet duidelijk is welke waardering die partijen hechten aan de opvatting van de Drentse burgers over CO2-opslag.

De VOORZITTER: Ik dank gedeputeerde Klip voor haar beantwoording in eerste termijn. Het moment is nu daar om te gaan schorsen en na die schorsing wil ik in tweede termijn dat de Staten conclusies trekken op basis van het debat in eerste termijn. Er ligt een motie van PvdA, GroenLinks en SP en er ligt een motie van VVD en CDA en op basis van de discussie is volstrekt helder dat die moties niet in elkaar zijn te schuiven tot één motie, want partijen zijn daartoe niet bereid. Dat is volstrekt helder. Beide moties blijven dus gewoon bestaan. Wel kan de ChristenUnie in de schorsing bedenken of er nog een motie wordt ingediend met een andere opzet. Daarna zal tot stemming en besluitvorming worden overgegaan. Ik zie niet meer wegen die tot consensus leiden, maar u misschien in de schorsing wel. Daar laat ik mij dan graag door verrassen.

De heer KLAVER: Er is niemand die om een schorsing vraagt, dus ik stel voor om door te vergaderen.

De VOORZITTER: Ja, maar ik bewaak de vergaderorde en luister goed naar u en naar wat de heer Medemblik heeft gezegd. Er is één partij die wil kijken of er tot een breder draagvlak kan worden gekomen, ook voor hun eigen standpuntbepaling en uit respect daarvoor schors ik nu de vergadering om die fractie de ruimte te geven om te kijken of er een oplossing kan worden gevonden die die fractie voor ogen staat. Ik schors de vergadering voor een kwartier.
(Schorsing)

TWEEDE TERMIJN

De VOORZITTER: Ik heb u een aantal vragen gesteld en daar wil ik als voorzitter een antwoord op hebben. Het gaat er nu niet om te herhalen wat u in tweede termijn hebt gezegd, want dat was mij volstrekt duidelijk. Ik wil nu dat u antwoord geeft, conclusies trekt en uw standpunt duidelijk maakt over de ingediende moties. Mocht u zelf nog een motie indienen, dan dient u dat zo snel mogelijk aan te geven.

De heer FOKKENS: Heel kort, wij zijn in de schorsing ingegaan op wat de heer Medemblik vroeg. Ik was alleen verbaasd dat hij in een dergelijk laat stadium nog een statenbrede motie wilde inbrengen omdat de heer Bomhof al een paar weken heeft geprobeerd dat voor elkaar te krijgen, zonder dat de heer Medemblik daar overigens bij betrokken was. Dat proces heeft er bij de PvdA toe geleid dat is gekozen voor de opstelling zoals ik die heb verwoord in eerste termijn. Wij zien dan ook als PvdA geen ruimte om de ene of andere kant op te bewegen.

De heer VAN DE BOER: De VVD heeft beraadslaagd en in eerste termijn geen nieuwe en andere zienswijzen gehoord, dus de samen met het CDA ingediende motie wordt gehandhaafd. De VVD zal tegen de motie van PvdA, GroenLinks en SP stemmen.

Mevrouw DATEMA: Het roept bij ons een paar vragen op. Volgens de brief van 2 december 2010 die betrokken wordt bij het agendapunt, wordt de tekst aangepast. Betekent dit dat de visie opnieuw herschreven gaat worden en komt deze dan terug? U zegt dat het een strategische visie is, maar hoe kunnen er nu beleidskeuzes worden gemaakt in een strategische visie terwijl ondertussen wordt geroepen dat de provincie geen zeggenschap heeft omdat het Rijk over de ondergrond gaat? Dat wringt met elkaar. Ik heb een vraag aan CDA en VVD. De onderhandelingspositie naar Den Haag toe, wat beogen CDA en VVD daarmee? Wat is de inzet van de onderhandelingen met het Rijk? Daar ben ik heel nieuwsgierig naar. Ik ondersteun de motie van PvdA, GroenLinks en SP en ben niet gerustgesteld over de beantwoording dat hier in Drenthe geen CO2 wordt opgeslagen, dus ik wil graag twee amendementen indienen, mijnheer de voorzitter. De amendementen luiden als volgt:

Amendement A 2010-35

“Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op woensdag 16 december 2010, gehoord de beraadslaging met betrekking tot Statenstuk 2010-454 Structuurvisie ondergrond;

Besluiten:

Hoofdstuk VI: Beleidskeuzes per gebruiksfunctie onder punt 6.2.10 CO2-opslag

Oude tekst:

De opslag van CO2 in een aantal lege gasvelden in Drenthe wordt onder voorwaarden toegestaan. De opslag van CO2 in aquifers wordt ten minste voor de planperiode van deze Structuurvisie ondergrond niet toegestaan.

Te wijzigen in:

De opslag van CO2 in een aantal lege gasvelden in Drenthe wordt niet toegestaan. De opslag van CO2 in aquifers wordt niet toegestaan.”

Toelichting:

De Staten zijn van mening dat na de grootschalige demonstratiefase er overgegaan zal worden tot grootschalige opslag onder heel Drenthe, ook uit het buitenland (zie punt 4, bladzijde 43). De motivering dat CO2-opslag het middel is om CO2 te verminderen gedurende de periode dat wij nog grotendeels afhankelijk zijn van conventionele, fossiele energiebronnen gaat mank als er extra kolencentrales worden bijgebouwd en de investeringen in groene, hernieuwbare bronnen worden vermindert. Het is mogelijk om in 2050 volledig duurzaam energie op te wekken. Het toestaan van CO2-opslag zal deze ontwikkeling richting duurzame energie vertragen en zeker niet bespoedigen.

De VOORZITTER: Wij zullen dit amendement vermenigvuldigen en dan maakt het onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw DATEMA: Dan heb ik nog een amendement, voorzitter. Het volgende amendement luidt als volgt:

Amendement A 2010-36

“Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op woensdag 15 december 2010, gehoord de beraadslaging met netrekking tot statenstuk 2010-454 Structuurvisie ondergrond;

Besluiten:

Hoofdstuk VI: Beleidskeuzes per gebruiksfunctie onder punt 6.2.3 Gebruik aquifers voor opslag van CO2

Oude tekst:

In aquifers die zich in de ondergrond van Drenthe bevinden is opslag van CO2 niet toegestaan. Dat beleid geldt in ieder geval voor de termijn van de planperiode van deze Structuurvisie ondergrond.

Te wijzigen in:

In aquifers die zich in de ondergrond van Drenthe bevinden is opslag van CO2 niet toegestaan.”

Mevrouw DATEMA: Als toelichting bij dit amendement merk ik op dat de motivering op pagina 37 op zich voldoende is om in het geheel af te zien van opslag in aquifers. Daarnaast is de extra opslagcapaciteit niet nodig voor de binnenlandse CO2-uitstoot. Na 2020 (einde planperiode) staat gepland dat de commerciële bedrijven het transport en de opslag van CO2 overnemen. Het zal met opslag in de aquifers commercieel aantrekkelijk worden om ook CO2 uit het buitenland op te slaan.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan maakt dit amendement ook onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer MEDEMBLIK: Voorzitter, dank u wel. Mijn inbreng in eerste termijn was er puur op gericht een zo breed mogelijk draagvlak te krijgen. Misschien had ik beter moeten luisteren naar de inschatting van de voorzitter. Tekstueel is het verschil tussen neen en neen-tenzij niet zo groot, maar semantisch is het verschil kennelijk levensgroot. Ik was alleen eigenwijs en dacht ik zet door. Ik heb inmiddels begrepen van de indieners van de eerste motie dat daar geen beweging in zit. Dan kom ik bij ons stemgedrag bij beide moties. De motie van PvdA, GroenLinks en SP zullen wij niet steunen, de tweede motie van CDA en VVD zullen wij wel steunen.

De VOORZITTER: Ik begin bij gedeputeerde Klip met de vraag of zij behoefte heeft om kort op de inbreng van mevrouw Datema te reageren, onder anderen over het herschrijven van de Structuurvisie.

Mevrouw KLIP: Neen, de Structuurvisie wordt niet herschreven en komt niet terug. Het college ontraadt de amendementen van de SP en ja, het is inderdaad een strategische visie.

De heer BOMHOF: Wat moet er dan van de Drentse onderhandelingspositie terechtkomen, was de vraag van mevrouw Datema. Het is op zich goed dat als de minister van Economische Zaken naar het noorden komt en bezig gaat - zoals ook in het regeerakkoordstaat - met het verder onderbouwen van de veiligheid van de ondergrondse CO2-opslag en zal moeten zorgen voor voldoende draagvlak, de Staten daarbij betrokken zijn en als volwaardig gesprekspartner aan tafel zitten. Dat heeft ook iets te maken met de locatie waar wij het over hebben, want mevrouw Datema heeft in de Structuurvisie wel gezien dat er diverse velden worden aangegeven en daar zou CO2 kunnen worden opgeslagen, maar dat doen wij dus niet omdat zij beter geschikt zijn voor aardgas. Dan is dat een belangrijke inbreng en is het dus

één van de voorbeelden die in deze discussie met de minister aan de orde zal komen en dat kun je alleen maar doen wanneer je de lijnen open houdt, zoals in de motie van CDA en VVD wordt beoogd.

Mevrouw SEINEN: Mijn reactie op mevrouw Datema kan kort. Het Rijk heeft de zeggenschap en dat is al meerdere keren aan de orde geweest. Het Rijk kan het noorden dus overrulen en dat is iets wat wij niet willen. Het noorden moet zijn geluid kunnen laten horen en wij willen een Drents geluid laten horen. Vandaar onze houding van neen-tenzij. Het tensij gaat erom dat er een discussie over nut en noodzaak wordt gevoerd, temeer daar het in Barendrecht niet is doorgedaan. Waarom zou het dan in het noorden wel moeten? Op die vraag en andere wil ik graag antwoord. Ten tweede moet de veiligheid nu en in de toekomst worden gewaarborgd zijn. Vandaar dat wij kiezen voor een neen-tenzij en dat is dus gelijk aan een constructief neen.

Mevrouw KLIP: Ik onderstreep wat mevrouw Seinen en de heer Bomhof zeggen, namelijk dat minister Verhagen al heeft aangegeven dat de Structuurvisie ondergrond zal worden meegenomen in zijn besluitvorming, dus de eerste stap is al gezet zonder dat de visie is aangenomen door de Staten.

De VOORZITTER: Ik schors dan nu de vergadering voor enkele minuten, zodat u de amendementen van de SP kunt bekijken. Als u deze amendementen heeft bekeken, gaan wij over tot stemming.

(Schorsing)

De VOORZITTER: Dan gaan wij nu even langslopen waarover wij gaan stemmen, dan kan daar ook geen onduidelijkheid over bestaan. Wij beginnen straks met de amendementen van de SP-fractie onder de nummers A 2010-35 en A 2010-36. Daarna zal worden gestemd over de Structuurvisie ondergrond en daarna wordt gestemd over de moties met de nummers M 2010-39 en M 2010-40 en dat doen wij bij handopsteken, waarbij in ieder geval bij monde van de fractievoorzitter van de PvdA is aangegeven dat de heer Slagter zich van stemming onthoudt. Ik breng nu in stemming amendement A 2010-35, ingebracht door de SP.

Met vijf stemmen van de leden van de SP-fractie voor het amendement en de stemmen van de overige statenleden tegen het amendement, wordt amendement A 2010-35 verworpen.

De VOORZITTER: Dan gaan wij naar amendement A 2010-36 van de SP-fractie.

Met vijf stemmen van de leden van de SP-fractie voor het amendement en de stemmen van de overige statenleden tegen het amendement, wordt amendement A 2010-36 verworpen.

De VOORZITTER: Dan breng ik nu het statenstuk 2010-454 met betrekking tot de Structuurvisie ondergrond in stemming.

Met de stemmen van de leden van de fracties van PvdA, CDA, VVD en ChristenUnie voor dit voorstel en de stemmen van de leden van de fracties van SP en GroenLinks tegen dit voorstel, wordt dit statenstuk aangenomen.

De VOORZITTER: Dan gaan wij naar de ingediende moties ingediend onder nummer M 2010-39 door de fracties van PvdA, GroenLinks en SP en nummer M 2010-40, ingediend door de fracties van CDA en VVD. De motie M 2010-39 ingediend door PvdA, GroenLinks en SP is het meest verstrekkend, dus deze breng ik het eerst in stemming. De heer Slagter onthoudt zich hierbij van stemming, zoals bij aanvang van deze vergadering is gemeld door de fractievoorzitter van de PvdA.

Met de stemmen van de leden van de fracties van PVDA (met uitzondering van de heer Slagter, die zich van stemming onthoudt), GroenLinks en SP vóór deze motie en de stemmen van de leden van de overige fracties tegen deze motie, wordt motie M 2010-39 verworpen.

De VOORZITTER: Dan gaan wij over tot stemming over motie M 2010-40 van CDA en VVD. Ook hierbij onthoudt de heer Slagter zich van stemming.

Met de stemmen van de leden van de fracties van PVDA (met uitzondering van de heer Slagter, die zich van stemming onthoudt), GroenLinks en SP tegen deze motie en de stemmen van de leden van de overige fracties vóór deze motie, wordt motie M 2010-40 aangenomen.

G4. Statenstuk 2010-455, Voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 20 oktober 2010, kenmerk van 42/5.3/2010010451, Vierde wijzigingstranche Provinciale omgevingsverordening Drenthe OGB

De VOORZITTER: Ik heb slechts één melding om te spreken en dat is een melding van de heer Langenkamp van de GroenLinks-fractie.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter, ik wil u niet vermoeien met technische aspecten, want die zijn in de commissie voldoende uitgewisseld, maar mijn vraag is waarom dit een provinciaal belang is. Waarom gaat de provincie dit doen en niet de gemeenten? Een aantal gemeenten vraagt dit ook, er komt over twee jaar een algemene maatregel van bestuur en daarin staat dat gemeenten degenen zijn die het moeten gaan uitvoeren. Gemeenten moeten nu al een masterplan hebben om dit te gaan doen en de criteria daarvoor worden over een jaar bekend. Mijn vraag is waarom de provincie doorgaat met dit verhaal. Ik heb het ook in de commissie gevraagd en het antwoord was dat de provincie de kennis en kunde heeft die de gemeenten nog niet hebben. Dat vond ik een buitengewoon vreemde gedachtegang en dat geldt zeker voor hoe het is gegaan in het sociale domein en over rollen en taken. Als het zo is dat als wij de kennis en kunde hebben, wij het ook gaan doen, dan vraag ik mij af welke discussie wij een paar maanden geleden hebben gevoerd over de stichting Doven en dergelijke.

Mevrouw KLIP: De heer Langenkamp vraagt waarom wij hiermee doorgaan. Ik dacht even dat hij de provinciale omgevingsverordening bedoelde, maar u doelt neem ik aan op de regelgeving die wij daarin hebben opgenomen over warmte- en koudeopslag. Ik heb u daar een antwoord op gegeven en u bent het niet eens met het antwoord. Ik ga u echter hetzelfde antwoord geven, want het gaat over naar de gemeenten. Op dit moment zijn wij nog verantwoordelijk en bovendien zijn wij in intensief contact met de gemeenten om de kennis die wij hebben zo snel en volledig mogelijk over te dragen naar gemeenten. Gelukkig is het zo dat in het verlengde van onze structuurvisie dat provincie en gemeenten gezamenlijk in dit soort ruimtelijke aspecten optrekken omdat wij gezamenlijk zuinig zijn op onze Drentse ruimte, ook die in de ondergrond.

De heer LANGENKAMP: De gedeputeerde doet net alsof alles in goed overleg is gegaan, maar de gemeenten vragen zelf waarom de provincie hiermee aan de slag gaat en de gemeenten dit niet doen. Dat is een zienswijze van gemeenten, dus ik vind niet dat er sprake is van een gezamenlijk besluit van gemeenten en provincie.

Mevrouw KLIP: U hebt ons antwoord gelezen op die zienswijze en daar heb ik niets aan toe te voegen.

De VOORZITTER: Dan ga ik nu over tot stemming over statenstuk 2010-455, de vierde wijzigingstranche Provinciale omgevingsverordening Drenthe OGB.

Met de stemmen van de leden van de GroenLinks-fractie tegen dit voorstel en de stemmen van de leden van de overige fracties voor dit voorstel, wordt dit statenstuk aangenomen.

- G5. **Statenstuk 2010-452 Voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 19 oktober 2010, kenmerk cab 41/5.10/2010011471, Wijziging Tarieventabel in de Verordening nazorgheffing stortplaatsen provincie Drenthe**
- G6. **Statenstuk 2010-460 Voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 8 november 2010, kenmerk 41/SG/2010013116, Vaststelling fractievergoedingen 2009**
- G7. **Statenstuk 2010-461 Voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 25 november 2010, kenmerk van 41/SG/2010013117, Herbenoeming bestuursleden Noordelijke rekenkamer**
- G8. **Statenstuk 2010-453 Voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 20 oktober 2010, kenmerk van 42/5.5/20100011715, Wijziging Subsidieverordening jeugdzorg Drenthe**

Zonder beraadslaging en met algemene stemmen wordt telkens overeenkomstig het voorstel besloten.

H1. Motie M 2010-41 betreffende RSP-risico's

De VOORZITTER: Dit is een motie vreemd aan de orde van de dag en deze gaat over de gelden ten behoeve van het Regiospecifiek pakket (RSP). Ik geef het woord aan de indiener van de motie, de fractievoorzitter van het CDA, de heer Klaver.

De heer KLAVER: Vanochtend is in de commissie BFE uitgebreid gediscussieerd. Daar was niet iedereen bij aanwezig. Het ging over het convenant dat het college heeft afgesproken met het college van burgemeester en wethouders van Assen. Het viel op dat in dat convenant een aantal teksten is opgenomen waarin de risico's die kunnen ontstaan gedeeld moeten worden, waarbij ook gezamenlijk moet worden gezocht naar oplossingen. De discussie leidde ertoe dat vanuit de Statencommissie de wens bestaat om te komen tot een snelle risicoanalyse. Daarin bewoog het college niet en dat heeft ertoe geleid dat PvdA, CDA, SP en GroenLinks een motie hebben gemaakt en hij leest de motie voor:

Motie M 2010-41 met betrekking tot RSP-risico's

“Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 15 december 2010, vreemd aan de orde van de dag,

Overwegende dat:

- *de besteding van de RSP-middelen in Drenthe zeer zinvol is;*
- *Provinciale Staten een controlerende rol hebben onder naderen inzake de financiële middelen;*
- *er nu drie convenanten zijn gesloten met de gemeentebesturen van Emmen, Coevorden en Assen;*

Constaterende dat:

- *Gedeputeerde Staten van Drenthe op 13 oktober 2010 een bestuursakkoord hebben gesloten met B&W van Assen inzake “nadere afspraken RSP Florijnas”;*
- *de Staten inzage hebben gevraagd in de drie bestuursakkoorden;*
- *in de commissie BFE van 15 december 2010 (naar aanleiding van de brief van Gedeputeerde Staten van 24 november 2010) de mogelijkheid bestond om Gedeputeerde Staten vragen te stellen over de provinciale risico's naar aanleiding van het bestuursakkoord “Assen”;*
- *dat Provinciale Staten van Drenthe eerder kaders hebben aangegeven voor de uitwerking van de besteding van de RSP-gelden;*
- *dat Gedeputeerde Staten binnen de kaders moeten blijven en zonder nader akkoord van Provinciale Staten er geen onomkeerbare beslissingen genomen worden;*
- *dat bij vaststelling van het RSP-kader afgesproken is dat Provinciale Staten periodiek (vijf keer per jaar) specifiek een overzicht krijgt van de stand van zaken (zogenaamde “Kanarie-functie”);*

Van mening zijnde dat:

- *de antwoorden van Gedeputeerde Staten in de commissie van BFE op 15 december 2010 niet geruststellend zijn;*
- *Provinciale Staten meer inzicht willen hebben in de financiële risico's per december 2010, die de provincie Drenthe loopt op basis van de gesloten bestuursakkoorden;*

Spreekt uit dat:

- *er ter bespreking in de commissie BFE van 16 februari 2011 en voor 9 februari 2011 een nadere opsomming en onderbouwing moet liggen van alle risico's die de provincie Drenthe loopt in het kader van de RSP-bestuursakkoorden;*

Dragen het college van Gedeputeerde Staten op om voor 9 februari 2011 de gevraagde informatie aan te leveren ter bespreking in de commissievergadering van 16 februari 2011."

De VOORZITTER: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen en zal worden vermenigvuldigd.

De heer VEENSTRA: Wij ondersteunen deze motie. Vanmorgen is in de commissie uitgebreid gesproken over het convenant dat in het kader van het RSP is gesloten met Assen. Die discussie is wat ons betreft niet goed afgerond in de zin dat wij geen beeld hebben van wat nu precies de risico's van de provincie zijn. Ik wil van het college een nadere risicoanalyse voor de RSP-akkoorden. Daarmee zeg ik nog niets over deze bestuursakkoorden, maar dit zegt puur iets over het inzicht dat wij in de risico's willen hebben.

De heer LANGENKAMP: De motie was mede ingediend door GroenLinks maar ik zie dat één argument van ons is verdwenen. Dat verbaast mij enigszins, dus ik vraag één minuut schorsing.

De VOORZITTER: U gaat toch niet beweren dat de mede-indieners van de motie niet weten wat er in de motie staat?

De heer LANGENKAMP: Blijkbaar wel dus.

De VOORZITTER: Mooi, dan heeft gedeputeerde Swierstra ook nog even gelegenheid na te denken over zijn antwoord. Ik schors de vergadering voor twee minuten om zo de indieners op één lijn te krijgen over de tekst van de motie.

(Schorsing)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Ik verwacht het verlossende woord van GroenLinks over de vraag of de tekst van de motie zo kan blijven als de indiener hem heeft ingediend.

De heer LANGENKAMP: Het antwoord is ja, omdat ik begrijp dat wat hier staat moet gebeuren voor 19 januari 2011. Het inschakelen van het externe bureau kan dan daarna gebeuren. Ik steun de motie zoals deze is ingediend.

De heer SWIERSTRA: Wij hebben vanmorgen uitvoerig over het convenant met Assen gesproken en de vertakking daarvan met een aantal andere RSP-aangelegenheden. Kennelijk ben ik er niet in geslaagd om op dit moment al voldoende vertrouwen bij u waar te maken dat de risico's door ons goed worden beheerst. Het college tilt hier behoorlijk zwaar aan, want zoals wij al jaren hebben gewerkt met programma's in SNN-verband, wat hier het geval is bij het RSP, is de risicobeheersing juist altijd een heel zwaar punt geweest. Dat zit bij het college dan ook volledig in de genen om dat op een goede manier te doen. Uw Staten hebben meermalen bij verschillende gelegenheden en met verschillende instrumenten toegezegd gekregen op welke wijze dat allemaal wordt afgedekt. Iedere keer wordt die informatie weer

in stapjes gegeven en het beeld dat zou kunnen ontstaan, alsof wij daar lichtvaardig mee omgaan of dat niet alle informatie die relevant is terstond aan u wordt verstrekt werp ik verre van mij. Immers, één van de toezeggingen is dat zodra er relevante nieuwe ontwikkelingen zijn - zoals het convenant met Assen - u ook tussentijds wordt geïnformeerd. Ook bij de vaststelling van de planning- en controlcyclus is een aparte paragraaf voor de RSP-projecten en dergelijke opgenomen. Dat hebt u zeer recent dan ook met elkaar afgesproken en in die zin is er op dit moment niets nieuws onder de zon dan een nadere invulling ten aanzien van Assen op een paar specifieke punten. Daar is vanmorgen over gesproken en daar ga ik nu niet verder meer op in. Hoe krijgen de Staten dit nu eigenlijk in de vingers? De heer Veenstra heeft aangegeven zicht te willen hebben op de risico's en dat wilt u adequaat. Dat vraagt u voor 19 januari 2011, maar wanneer wij u voor 19 januari 2011 die informatie moeten verschaffen, dan krijgt u niets anders dan wat u nu al is verstrekt, want er is gewoon niet meer. Dat is de essentie van het punt en het probleem dat zouden wij risico's lopen op programmaniveau, deze volledig zijn afgedekt binnen de RSP-reserve en de risicoreserve. De risico's die veel interessanter zijn, namelijk de risico's op projectniveau en die ons buitengewoon triggeren, komen pas op tafel nadat de projecten verder zijn uitgewerkt en doorgelicht en er tot nadere afspraken over die projecten wordt gekomen. Daarvan hebben wij er op dit moment nog niet één, dus dat kunnen wij u op dit moment niet laten zien, want wij hebben het zelf ook nog niet maar zitten er wel bovenop. De eerste die zou kunnen komen is bijvoorbeeld Emmen en zodra daar nadere discussies over kunnen komen, dan wordt aan de Staten gecommuniceerd indien het college daar nadere stappen in neemt. Juist in samenhang met de Staten en met de partners moeten wij de komende jaren met elkaar verder. Ik heb mij gerealiseerd ten aanzien van de stappen die met u zijn afgesproken en de momenten waarop hier bij u zal worden terugkomen, namelijk bij de voorjaarsnota, de jaarrekening en de bestuursrapportage, dat de eerstvolgende stap misschien wat ver weg in de tijd ligt. Het zal waarschijnlijk ergens in mei of juni 2011 zijn voordat dit ter tafel komt. In die zin kan ik mij goed voorstellen dat u toch nog graag een nadere actualisering wilt en die wil ik u graag toezeggen. Zo kan ik u toezenden de rapportage zoals wij die in noordelijk verband zeer recent hebben overgelegd aan het Rijk in het kader van het bestuurlijk overleg MIRT. Daar zit de hele lijst met projecten en de voortgang daarvan in en dus ook de communicatie met het Rijk over de voortgang en of daar problemen in zitten. Dat kunnen wij u toesturen met daarbij een verbijzondering van de specifiek Drentse punten en daarbij kunnen wij, conform de toezeggingen zoals die vanmorgen door het college zijn gedaan bij monde van mevrouw Vlietstra, specifieke aandacht besteden aan de risico's op programmaniveau enerzijds en op projectniveau anderzijds. Een dergelijk samenstel van informatie wil ik u graag toezeggen, maar om dat al voor 19 januari 2011 te doen is een buitengewoon lastige, want dan krijgt u geen nieuwe informatie en is er ook nog geen voortgang in die zaken. Ik zou dus willen afspreken dat wij dit voor de verkiezingen van 2 maart 2011 aan u aanleveren. Dan hebt u op dat moment de actuele stand van zaken en er zijn op dit moment geen andere verplichtingen en risico's aangegaan dan u al bekend zijn. Dat is mijn reactie op deze motie.

De VOORZITTER: Geeft u nu eens kort en bondig weer wat u van deze motie vindt. Voert u deze uit of niet op basis van de tekst van de motie die voorligt?

De heer SWIERSTRA: Voorzitter, ik heb aangegeven wat het college ervan vindt en ik heb aangegeven welke informatie ik kan verstrekken. Dat is onze interpretatie van de motie en wij leggen deze voor aan de Staten.

De VOORZITTER: Ik heb kennis genomen van de motie waarin aan het einde het college de opdracht wordt gegeven om voor 19 januari 2011 de gevraagde informatie aan te leveren. Is uw antwoord nu dat u dit kunt nakomen of niet?

De heer SWIERSTRA: Mijn antwoord is dat wij dit niet na kunnen komen op de wijze waar de Staten iets mee kunnen.

De heer KLAVER: Voorzitter, ik wil een schorsing.

De VOORZITTER: Dan schors ik de vergadering voor tien minuten.

(Schorsing)

De heer KLAVER: Voorzitter, de schorsing heeft tijd opgeleverd. Ik heb gesproken met de collega's Veenstra, Oosterlaak, Langenkamp en er hebben andere interacties op andere niveaus plaatsgevonden. Daar waar in de motie de datum van 26 januari 2011 staat, dient 16 februari 2011 te worden gelezen en daar waar staat 19 januari 2011 dient 9 februari 2011 te worden gelezen. Dat is de maximale beweegvariant van de indieners van de motie.

De VOORZITTER: Dan stel ik vast dat aan het eind van de motie M 2010-41 de tekst luidt "dragen het college van Gedeputeerde Staten op om voor 9 februari 2011 de gevraagde informatie aan te leveren ter bespreking in de commissie van 16 februari 2011".

De heer VAN DE BOER: Wij hebben vanochtend in de commissie BFE uitgebreid gesproken en laat ontzettend duidelijk zijn dat het inschatten van de risico's voor ons allen een belangrijk punt is. De vraag is even wanneer wat te leveren is en daar is gedeputeerde Swierstra duidelijk over geweest. Vanochtend is met de gedeputeerde gewisseld dat er periodiek behoefte bestaat aan informatie om de ontwikkeling en de uitrol van de RSP-projecten te kunnen volgen. Daar kan een soort format voor worden ontwikkeld per onderdeel van het project. Wat is daarvan het risico, welk geld is daarvoor veilig gesteld, welk geld moet er nog worden verworven en wie zijn de dragers van het risico enzovoort. Dat format is zo ontwikkeld en als wij dat periodiek krijgen, kunnen wij in de commissie BFE de ontwikkeling van de projecten en RSP-activiteiten volgen, maar ook kunnen wij daar tijdig op ingrijpen. Op informatie van mevrouw Vlietstra hebben wij daaraan toegevoegd dat dit periodiek, passend in de planning- en controlcyclus moet gebeuren, tenzij zich tussentijds onverwachte en belangrijke ontwikkelingen voordoen. Dat is voor iedereen klip en klaar en daar verschillen wij niet over van mening. Er moet ook niet de verkeerde suggestie worden gewekt dat een en ander niet geruststellend was. Natuurlijk zijn wij buitengewoon alert en volgen wij deze grote projecten met argusogen, juist vanwege die risico's en ik ga met iedereen mee die deze risico's tijdig in beeld wil hebben, want niemand zit te wachten op een zeperd en vult u zelf uw eigen voorbeelden maar in. Ik maak ook nog even een onderscheid tussen RSP-Assen en de koppeling gaandeweg het overleg met Atalanta Emmen. Uiteraard zit dat onder het RSP, maar het zijn twee totaal verschillende projecten en door die aan elkaar te koppelen kun je een verkeerde suggestie wekken en dat wil de VVD niet. Met de verruiming zoals die nu is toegezegd door de gedeputeerde en de wijziging van de data in de tekst van de motie en met het beschikbare materiaal dat er al is en dat er dan nog komt in een in te passen planning- en controlcyclus met een voorjaarsnota en bestuursrapportage, kan de VVD-fractie uit de voeten. Op 16 februari 2011 spreken de Staten er weer over en zullen wij kijken wat er dan ligt. Het indienen van de motie neem ik buitengewoon serieus, want het gaat erom om te kunnen volgen van de projecten op risico en daarin hebben de Staten een controlerende taak. Het college zit alleen op de bok qua uitvoering en informeert de Staten daarbij actief. Wij hebben alle vertrouwen in de aanpak van de gedeputeerde en zien de noodzaak om blijvend aandacht te schenken aan de ontwikkelingen en in te schatten wat de risico's zijn. Daar kunnen wij heel alert op zijn en wat dat betreft zal het RSP de komende jaren een voortdurend onderwerp van de agenda zijn. De bedoeling van de motie is ons duidelijk, maar omdat in deze toonsoort op papier te zetten gaat ons op dit moment een stap te ver omdat wij in de uitleg en de toezegging van de gedeputeerde op dit moment een voldoende garantie vinden.

De heer SWIERSTRA: Dank voor het meedenken over hoe wij het kunnen doen vanuit de optiek dat er geen groot wantrouwen van de Staten tegen dit college op dit punt bestaat. Wij zullen ons uiterste best doen om een adequaat stuk aan te leveren en dat zal in ieder geval zijn voor de opgeschoven data in de motie. Hopelijk kunnen wij daarmee echt aangeven waar u behoefte aan hebt.

De VOORZITTER: Dan breng ik nu motie M 2010-41 zoals die is ingediend door CDA, PvdA, GroenLinks en SP in stemming, aangezien de VVD-fractie heeft aangegeven voor de inhoud van de motie geen verantwoordelijkheid te willen dragen. In de motie wordt gevraagd aan het college voor 9 februari 2011 de gevraagde informatie aan te leveren ter bespreking in de commissievergadering van 16 februari 2011.

Met de stemmen van de leden van de fracties van de VVD en de ChristenUnie tegen de motie, en de stemmen van de leden van de overige fracties vóór deze motie, wordt deze motie aangenomen.

I. Sluiting

De VOORZITTER: Ik concludeer dat er geen agendapunten meer zijn en wil overgaan tot sluiting van de vergadering. Ik dank u voor uw inbreng vandaag. Onder deze museale temperaturen viel het niet altijd mee, dus ik was blij dat er een debat over CO2-opslag plaatsvond. Ik wens jullie allen heel prettige feestdagen, enige rust en bezinning en een goede vakantie aan diegenen die op vakantie gaan en de beste wensen voor 2011. Tot slot geef ik het woord aan rayonhoofd Swierstra, die nog enkele mededelingen heeft.

De heer SWIERSTRA: IJsberichten. Het is goed om even mee te delen dat wij een persbericht hebben uit laten gaan over weersomstandigheden en de hoeveelheid zout. Royaal voor Sinterklaas werden wij al bij voortdurend geconfronteerd met sneeuw en ijs. Dat is niet alleen hier zo, maar in heel Nederland en heel Europa. Hierdoor is het risico aanwezig dat zoutvoorraden in Europa stevig onder druk komen te staan en ook in Nederland. Wij hebben daarvoor contracten en er zijn ook net nieuwe afgesloten. Er is veel meer zout ingekocht dan eerder, maar dat heeft Rijkswaterstaat in nog grotere hoeveelheden gedaan. Wat voor contracten je verder ook hebt, op het moment dat er niet kan worden geleverd houdt het voor iedereen op. Op dit moment is er gewoon nog zout, maar vanwege de ietwat onzekere situatie op de wat langere termijn is het risico aanwezig dat er toch op enig moment schaarste ontstaat. Dat is niet alleen hier het geval, maar ook elders. Om die reden anticiperen wij daarop en hebben de strooiroutes hier en daar aangepast. Hoofdroutes en doorgaande fietspaden worden dus gewoon gestrooid, maar op enkele andere trajecten wordt ietwat voorzigtiger gestrooid en ook met zand. Bij wat zwaardere sneeuwval wordt daar ook eerst volstaan met het schuiven van sneeuw en dergelijke, maar dat is uitsluitend om het probleem aan de voorkant zoveel mogelijk te beheersen en te zorgen dat als deze winterse omstandigheden aanhouden, wij de boel een beetje bereikbaar houden. Tot slot wordt u ook gewoon gemaand voorzichtig te doen als u achter uw stuur stapt, want weersomstandigheden zijn er nu eenmaal en overheden kunnen dit niet voor honderd procent in de hand houden en op deze manier gaan wij daarop inspelen. Er komt een advertentie in de krant over de aangepaste strooiroutes en ook op de website, maar het leek mij goed om dit ook bij deze gelegenheid aan uw Staten te melden.

De VOORZITTER: Een heel veilige thuisreis toegewenst. Ik sluit de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van provinciale staten van 2 februari 2011.

, voorzitter

, griffier

TOEZEGGINGEN, gedaan in de vergadering van provinciale staten, gehouden op 15 december 2010 in museum De Buitenplaats te Eelde

Geen.